מפרט אחיד לפריט 8.9 א' מוסך - מקום לתיקון ואחזקת כלי רכב, צמ"ה וחלקיהם, לרבות מוסך של עסק שאינו טעון רישוי: מכונאות כללית, פחחות וצביעה (לרבות כלי רכב המונעים בגז)

(שינוי מס' 1), אושר ביום 20.10.2025

תוכן עניינים

פרק 1 - הגדרות כלליות.....2

פרק 2 - תנאים רוחביים.....3

פרק 3 - המשרד להגנת הסביבה.....5

פרק 4 - משטרת ישראל.....22

פרק 5 - זרוע העבודה.....26

פרק 6 - הרשות הארצית לכבאות והצלה.....37

פרק 1 - הגדרות כלליות

1.1. <u>בעל מקצוע מוסמך</u>

1.1.1. מי ששר הפנים הסמיכו לעניין סעיף 26 לחוק רישוי עסקים (להלן: "החוק"), והוא אחד מאלה:

(1) מהנדס רישוי כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958 (להלן: "חוק המהנדסים"), הרשום במדור הנדסה אזרחית, ואדריכל רישוי כמשמעותו בחוק המהנדסים הרשום במדור לארכיטקטורה.

(2) במבנה פשוט, כהגדרתו בתוספת הראשונה לתקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), התשכ"ז-1967 (להלן: "תקנות ייחוד פעולות"):

(א) מהנדס או אדריכל רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים במדור להנדסה אזרחית או ארכיטקטורה.

(ב) הנדסאי כמשמעותו בתוספת הראשונה לתקנות ייחוד פעולות.

1.2. <u>בעל עסק</u>

1.2.1. לרבות בעל רישיון העסק, מבקש הרישיון, המחזיק בעסק או האדם שבהשגחתו, בפיקוחו או בניהולו פועל העסק.

1.3. <u>גורם מוסמך ארצי</u>

1.3.1. כל אחד מאלה, לפי העניין:

(1) ראש רשות הרישוי שבתחומה נמצא העסק, או עובד בכיר אחר מקרב עובדיה שהוא הסמיך לעניין זה.

(2) המנהל הכללי של המשרד נותן האישור, או עובד בכיר אחר מקרב עובדי משרדו שהוא הסמיך לעניין זה.

(3) נציב כבאות והצלה, או קצין כבאות והצלה בכיר אחר שהוא הסמיך לעניין זה.

(4) המפקח הכללי של משטרת ישראל, או קצין משטרה בכיר אחר שהוא הסמיך לעניין זה.

1.4. <u>הוראות לצד המפרט האחיד</u>

1.4.1. מסמכים ותנאים כאמור בסעיף 2ג7(ג) לחוק, שנקבעו בחיקוק, הנדרשים מבעל עסק לפי החוק, לרבות לפי סעיפים 26, 6ג ו-8 עד 11ב לחוק, ואולם אין באי-פרסומם כדי לפטור מן הדרישה להגישם או למלאם.

1.5. <u>החוק</u>

1.5.1. חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968.

1.6. <u>התקנות</u>

1.6.1. תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א-2000.

1.7. <u>מפרט, מפרט אחיד</u>

1.7.1. מפרט, לפי סעיף 1ג7 לחוק, המאחד את התנאים לרישיון, הנדרשים מטעמם של נותני האישור לפי סעיף 7 לחוק, והמסמכים הנדרשים על-פי סעיף 7ד לחוק מעסק מהסוג האמור בתחילת המפרט והוראות לצד המפרט האחיד, המופיעות במפרט.

1.8. נותן אישור

1.8.1. השר להגנת הסביבה, השר לביטחון הפנים, שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, שר החקלאות ופיתוח הכפר או שר הבריאות, או מי שהם הסמיכו לתת אישור, לעניין עסק שקביעתו כטעון רישוי נעשתה בהתייעצות עמם, לשם הבטחת המטרות כאמור בסעיף 1 לחוק.

1.9. צו רישוי עסקים

1.9.1. צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013.

1.10. רישיון

1.10.1. רישיון עסק, היתר זמני או היתר מזורז.

1.11. רשות הרישוי

1.11.1. בתחום רשות מקומית - ראש הרשות המקומית או מי שהוא הסמיכו לכך.

1.11.2. מחוץ לתחומה של רשות מקומית - מי ששר הפנים הסמיכו לכך.

1.12. שינוי בעלות

1.12.1. כל שינוי בזהות הבעלים הרשומים ברישיון העסק, לרבות הוספת בעל או גריעתו, וכן העברת שליטה בתאגיד כמשמעותה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

פרק 2 - תנאים רוחביים

הוראות לצד המפרט האחיד

2.1. אין באמור במפרט זה כדי לפטור את מבקש הרישיון מהגשת בקשה, ומקבלת אישורים מתאימים לפי החוק ולפי כל דין. מפרט זה אינו מהווה רישיון. המנהל עסק ללא רישיון עובר על החוק, ויהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק.

2.2. אין באמור במפרט זה כדי לפטור בעל עסק מקיום דרישות כל דין החל עליו, אף אם הוראות הדין אינן מופיעות במפרט.

2.3. אם קיימים בעסק סוגי עסקים נוספים החייבים ברישוי לפי צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), יחולו עליהם התנאים המסוימים לעסקים מסוגם, בין שהם מפורטים במפרט האחיד ובין שאינם מפורטים בו, והאמור בתנאים אלה לא יגרע מהם.

2.4. לבקשה לרישיון יצורפו, לאחר שנחתמו בידי בעל מקצוע מוסמך: תרשים סביבה, מפה מצבית ותכנית עסק, כמפורט בתקנות 15-12 לתקנות. בנוסף, יצורפו לבקשה מסמכים המפורטים במפרט זה, אם ניתן להגישם בעת הגשת הבקשה.

2.5. רישיון יוצג בעסק במקום נראה לעין.

2.6. נותן אישור או רשות הרישוי רשאים להוסיף תנאים ברישיון לפי סעיף 7 לחוק.

2.7. המבקש רישיון, או בעל רישיון, רשאי להגיש השגה על תנאי או מסמך שנדרש ממנו במפרט זה, למעט תנאי או מסמך שנקבע בחיקוק. את ההשגה יש להגיש לגורם מוסמך ארצי בהתאם לטופס 9 המופיע בתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות).

2.8. לגורם המוסמך לדון בהשגות מטעם נותן האישור, לפי טופס ההשגה, בתוך 30 ימים מיום קבלת הדרישה לפי המפרט האחיד. הנחיות לגבי אופן הגשת ההשגה מפורטות באתר. עותק

של ההשגה יש להגיש לרשות הרישוי. עבור כל השגה יש לשלם אגרה בסך 323 ₪ (סכום המתעדכן מעת לעת). יודגש כי הגשת השגה אינה מתלה את תוקפה של החלטה, כל עוד לא החליט אחרת הגורם שהוגשה לו ההשגה.

2.9. <u>ביטול רישיון או פקיעתו</u>

2.9.1. לא יהיה תוקף לרישיון עסק או להיתר זמני אם חלו שינויים מהרשום בו או במסמכים המצורפים לו לגבי סוג העסק, לרבות מבניו, שטחו, הבעלות בו, מיקומו וסוג העיסוק.

2.9.2. רישיון עסק יבוטל אם נעשו שינויים בעסק בהשוואה לתרשים הסביבה, המפה המצבית או תכנית העסק, לאחר שניתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע את טענותיו.

2.9.3. היתר זמני יפקע בנסיבות האמורות בסעיף 2.9.2.

2.9.4. רשות הרישוי רשאית לבטל רישיון מטעמים אחרים, לאחר התייעצות עם נותן אישור המופקד על קיום מטרה מן המטרות האמורות בסעיף 1(א) לחוק, שאי קיומה משמש עילה לביטול, ולאחר שניתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע את טענותיו.

2.9.5. במקרה של יסוד סביר להניח שנעברה בעסק או לגביו עבירה לפי סעיף 14 לחוק (עיסוק ללא רישיון, הפרת תנאי מתנאי הרישיון או הפרה של תקנות הנוגעות לעניין), ניתן להוציא לעסק צו הפסקה מנהלי לפי סעיף 20 לחוק.

2.10. <u>הוראות במפרט האחיד</u>

2.10.1. בעל עסק ידווח לנותן האישור על כל שינוי בעסק, העלול להשפיע על העמידה בתנאי הרישיון, שלושה חודשים מראש לפחות, ויפעל לפי הנחיות נותן האישור.

2.11. <u>תחילה</u>

2.11.1. מועד תחילתן של ההוראות המפורטות בפרקים 1 (הגדרות כלליות) ו-2 (תנאים רוחביים) למפרט זה הוא ביום ז' בחשוון, התשע"ו, (20 ביולי 2015) (מועד פרסומו לראשונה של המפרט האחיד). מועד תחילתן של ההוראות המפורטות ביתרת הפרקים המופיעים במפרט זה יהיה בהתאם לאמור בכל פרק, ויחול רק על ההוראות המפורטות באותו הפרק.

פרק 3 - המשרד להגנת הסביבה

3.1. <u>הגדרות</u>

בפרק זה -

3.1.1. **אירוע חומרים מסוכנים** - התרחשות בלתי מבוקרת או תאונה שמעורב בה חומר מסוכן, הגורמת או העלולה לגרום סיכון לאדם ולסביבה, לרבות שפך, דליפה, פיזור, פיצוץ, התאיידות, דליקה.

3.1.2. **אסבסט, אסבסט פריך, אסבסט צמנט, עבודת אסבסט והמנהל** - הגדרתם בחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011.

3.1.3. **אתר פסולת רעילה** - המפעל לנטרול וטיפול בפסולת תעשייתית ופסולת חומרים מסוכנים שברמת חובב.

3.1.4. **גז פחמימני מעובה (גפ"מ)** - תערובת במצב נוזלי או גזי המורכבת בעיקר מפרופאן, פרופילן, בוטאן ובוטילן והאיזומרים שלהם, המיועד להנעת כלי רכב והתואמת את דרישות התקן הישראלי, ת"י 5202 (דלק לרכב מנועי-גפ"מ (גז פחמימני מעובה), דרישות ושיטות בדיקה.

3.1.5. **גז פליטה** - גז המשתחרר לאוויר מתהליכי ייצור לרבות חומרים מוצקים, נוזלים וגזים הנישאים בו או תערובת שלהם.

3.1.6. **דיגום חטף** - דיגום רגעי (grab sampling) שמבוצע על-פי ספר שיטות סטנדרטיות.

3.1.7. **העסק** - מוסך שפרטיו מופיעים לעיל.

3.1.8. **זיהום קרקע** - שחרור של חומר מזהם לקרקע באופן הגורם לכך שהקרקע תהיה קרקע מזוהמת; ואם הייתה הקרקע מזוהמת טרם השחרור, יראו כל שחרור נוסף של חומר מזהם לקרקע כזיהום קרקע.

3.1.9. **חומר חלקיקי** - חומר המורכב מחלקיקים זעירים, למעט מים, הנישא או העשוי להינשא באוויר או בגז, לרבות בצורת אבק, עשן, או תרסיס.

3.1.10. **חומר מזהם** - חומר שהוא אחד או יותר מן המזהמים המנויים ב<u>חוברת רשימת ערכי הסף הראשוניים</u> המפורסמת באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה, או ברשימה שאליה מפנה חוברת זו.

3.1.11. **חומר מסוכן** - כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993.

3.1.12. **מאצרה** - אמצעי קיבול העשוי משטח אטום מוקף דפנות האטומים לחלחול החומר המאוחסן בו, שמטרתו לאגור שפך של חומרים המאוחסנים בו ולמנוע את פיזורם לסביבה, לרבות אמצעי קיבול נייד.

3.1.13. **מזהם אוויר** - חומר, לרבות חומר כימי או ביולוגי, וכן חומר מוצא לחומר כאמור, שנוכחותם באוויר גורמת או עלולה לגרום:

(1) לסיכון או לפגיעה בחיי אדם, בבריאותם או באיכות חייהם של בני אדם, בנכס או בסביבה, לרבות בקרקע, במים, בחי ובצומח.

(2) לשינוי באקלים, במזג האוויר או במידת הראות.

3.1.14. **מטר קוב תקני או מק"ת** - מטר קוב של אוויר לאחר המרה לתנאים תקניים: גז יבש. טמפרטורה 273.15 K מעלות צלסיוס, לחץ 101.3KPa.

3.1.15. **מתקן טיפול בגזי פליטה** - מתקן המשמש לטיפול במזהם אוויר בגז הפליטה במטרה להפחית את פליטתו לסביבה, לרבות מסנן, משקע וסולקן.

3.1.16. **מעבדה מוסמכת** - מעבדה כמשמעותה בחוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997, שהוסמכה לבצע את הבדיקות הנדרשות בתנאים אלה.

3.1.17. **משטחי תפעול** - כל המשטחים בעסק אליהם עלולים להגיע שפכים או תמלחות או שעליהם עלולים להיווצר תשטיפים, לרבות משטח קבלת הכלובים ושטיפתם, מתקן הטיפול בשפכים ותשטיפים, עמדות אחסון דלקים.

3.1.18. **מפריד שמן/דלק ממים** - מתקן המשמש או המיועד לשמש להפרדת שמן או דלק ממים העומד בתקן EN 858 או בתקן DIN 1999, או תקן שווה ערך שאישר נותן האישור.

3.1.19. **ספי הדיווח** - ספי הדיווח כפי שקבוע בהתאם לכל חומר ברשימת הסוכנות האמריקאית להגנת הסביבה ולעניין TPH. סף הדיווח הינו 100 ליטר.

3.1.20. **ספר שיטות סטנדרטיות** - המהדורה האחרונה של הספר the Standard Methods for Examination of Water and Wastewater, בעריכת ובהוצאת APHA, AWWA, WPCF

3.1.21. **סקר היסטורי** - זיהוי מקורות זיהום אפשריים בהווה ובעבר, לרבות מיקומם, כמותם וזיהוי חומר מזהם קרקע שנעשה בו שימוש בהווה ובעבר, והגורמים האפשריים לזיהום על-פי בדיקות במסמכים, רישומים, תמונות, תשאול גורמים רלוונטיים, צילומים, תצלומי אוויר ותיעוד אחר, על פי ההנחיות המפורסמות באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה.

3.1.22. **סקר קרקע** - ביצוע סדרת פעולות בשלבים בידי דוגם קרקע מוסמך, שמטרתן לאתר ולתחם את הזיהום על-פי ההנחיות המפורסמות באתר המשרד, כמפורט להלן:

(1) תכנון הבדיקות - הכנת תכנית לדיגום בקרקע ו/או בגזי קרקע ו/או במים שמטרתה לזהות את קיומו של חומר מזהם בקרקע ובמים ובגז הקרקע, כמותו וריכוזו, וכן בדיקת היקף הזיהום במרחב והגשתה לאישור נותן האישור.

(2) ביצוע הדיגומים - ביצוע דיגום לפי תכנית שאושרה על-ידי נותן האישור.

(3) דו"ח ממצאים - הכנת דו"ח ממצאי הסקר שבוצע לרבות מסקנות הסקר, אפשרויות השימוש בקרקע עד להשלמת הטיפול בה ופירוט המשך הפעולות הנדרשות לטיפול בזיהום.

3.1.23. **דוגם קרקע/גז קרקע מוסמך** - מי שעוסק בהכנת תכניות דיגום, ביצוע דיגומי קרקע וניתוח ממצאיהם, ומתקיים לגביו אחד או יותר מאלה:

(1) הוא הוסמך בידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות בהתאם לחוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997 להיות דוגם קרקע.

(2) מעבדה מחוץ לישראל שאישר אגף שפכי תעשייה, דלקים וקרקעות מזוהמות במשרד לעניין זה.

3.1.24. **ערכי הסף הראשוניים** - ערכי הסף של חומרים מזהמים המנויים ברשימת ערכי הסף הראשוניים המפורסמת באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה, או ברשימה אחרת שאליה מפנה רשימה זו.

3.1.25. **ערכי פליטה** - ריכוז או כמות מרביים של מזהם אוויר או קבוצת מזהמי אוויר הנמדדים בפרקי זמן נתונים בגז פליטה, בתנאים תקניים, שפליטתם מותרת ממקור פליטה כפי שנקבע בתנאים אלה או על פי כל הוראות כל דין.

3.1.26. **פסולת חומר מסוכן** - כהגדרת "פסולת" בתקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), התשנ"א-1990.

3.1.27. **קרקע מזוהמת** - קרקע שמצוי בה חומר מזהם, הגורם לכך שהיא מהווה סכנה לבריאות הציבור או לסביבה.

3.1.28. **קרקע** - תווך האדמה והמסלע הבלתי רוויים במים, לרבות פני הקרקע וגז הקרקע.

3.1.29. **שמן משומש** - שמן שנעשה בלתי ראוי לשימוש לצרכי סיכה, בידוד וכיוצא באלה כתוצאה משימוש, אחסנה, טלטול או סיבה דומה אחרת, ולרבות שאריות שמן שנאגרו במסנן משומש.

3.1.30. **תשטיפים** - נוזלים שבאו במגע עם משטחי תפעול או עם שפכים או עם חומר מסוכן או שנבעו מהם, לרבות נגר עילי מזוהם.

3.2. <u>תנאים מוקדמים</u>

3.2.1. בעל עסק יגיש עם הגשת הבקשה לרישיון עסק/היתר זמני את המידע הסביבתי העדכני הנחוץ לבדיקת הבקשה על פי המפורט בנספח 2. מידע זה מתבקש בנוסף למסמכים הנדרשים על פי חוק רישוי עסקים.

3.2.2. בעל עסק יתקין מערכות איסוף נפרדות:

(1) לשפכים סניטרים.

(2) לתשטיפים ושפכים המכילים שמן ו/או דלק.

(3) לנגר עילי נקי.

3.2.3. במוסך מכונאות כללית יתקין בעל עסק מפריד שמן/דלק ממים. נפח מפריד שמן/דלק ממים יהיה על-פי הוראות יצרן בהתבסס על ספיקות המים הנוצרות בעסק, ובהתאם לטבלה שלהלן:

<u>שטח משטחי התפעול בעסק (מ"ר)</u>	<u>נפח מפריד דלק/שמן מינימלי נדרש (ליטר)</u>
עד 500	600
500-1,500	1,100
1,500-3,000	2,100
מעל 3,000	4,400

(1) בעל עסק יהיה פטור מהתקנת מפריד שמן/דלק ממים בתנאי שיתקיימו בעסק <u>כל הדרישות</u> המפורטות להלן:

(א) משטחי התפעול בנויים באופן שלא יאפשר הזרמת תשטיפים אל מחוץ לשטח העסק.

(ב) משטחי התפעול אינם מחוברים או מנוקזים למערכת הביוב הציבורית

(ג) בעסק קיים מתקן/מכונה לשטיפת רצפה המאפשרים ניקוי ואיסוף כל התשטיפים למכל אטום, או פתרון אחר שאישר נותן האישור לניקוי הרצפה משפך שמן

(ד) בעסק קיים מכל אטום לאיסוף תשטיפים, המוצב במאצרה.

3.2.4. בעל עסק יבנה משטחי תפעול, תעלות ניקוז, מכלי איסוף ומפריד שמן/דלק ממים כמפורט להלן:

(1) כשהם אטומים ועמידים בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתנקז אליהם.

(2) במוסך שמתקיימת בו פעילות מסוג מכונאות כללית בלבד - משטחי התפעול יהיו מופרדים משאר שטחי העסק, וינוקזו למפריד שמן/דלק ממים.

(3) משטחי התפעול יהיו מקורים.

3.2.5. במוסך שמתקיימת בו פעילות מסוג פחחות וצביעה:

(1) יתקין חלל עבודה סגור מכל צדדיו (מבנה, תא, מתקן) (להלן - חדר צבע) לשימוש בחומרי צבע לצורך צביעה, ערבוב, דילול וכיו"ב (להלן - פעולות צביעה).

(2) יתקין אמצעים ומתקנים למניעת זיהום אוויר כמפורט להלן:

(א) מערכת יניקה באמצעות שאיבה ואיסוף של האוויר בחדר הצבע.

(ב) מתקן טיפול בגז פליטה להפחתת פליטת חומר חלקיקי, לרבות טיפות רסס ושאריות צבע.

(ג) מתקן טיפול בגז פליטה להפחתת חומרים אורגניים בגזי פליטה ומניעת מטרדי ריח, לרבות פילטר לספיחת חומרים אורגניים.

(ד) בעל העסק יהיה פטור מקיום הדרישה בסעיף 3.2.5(ג2), במקרים שבהם שוכנע נותן האישור כי לא ניתן לבצע את הדרישה או כי אין צורך בקיומה.

(3) בעל עסק יתקין ארובה לשחרור גזי פליטה מפעולות צביעה בהתאם למפורט להלן:

(א) הארובה תהיה בגובה 10 מטרים לפחות מעל לקרקע, תבלוט 3 מטרים לפחות מעל קו גובה גג העסק ומעל גגות סמוכים במרחק 50 מטר, ובלבד שגובה הארובה לא יעלה על פי שניים מגובה מבנה העסק.

(ב) בעל העסק יהיה פטור מקיום התקנת ארובה כמפורט לעיל במקרים שבהם שוכנע נותן האישור כי לא ניתן לבצע את הדרישה, ובלבד שהתקין בעל העסק את האמצעים להפחתת חומרים אורגנים בגזי הפליטה כמפורט בסעיף 3.2.5(ג2).

3.3. <u>כללי</u>

3.3.1. בעל העסק יבצע את פעילות העסק העשויה לגרום לייצור שפכים ותשטיפים, לרבות טיפול בכלי רכב, ובכללן ליטוש וצביעה, אחסון ציוד וחלקי רכב ושטיפת מנוע או חלקי מנוע, על גבי משטחי התפעול בלבד.

3.3.2. בעל העסק לא יבצע כל טיפול בכלי רכב במשטחי החנייה.

3.3.3. על-פי דרישת נותן האישור יגיש בעל העסק מסמך מידע סביבתי על העסק כמפורט בנספח 2.

3.3.4. בעל העסק יפעיל את העסק תוך שמירה על איכות נאותה של הסביבה, ובאופן שאינו גורם למטרדים או למפגעים לסביבה.

3.4. <u>מים ושפכים</u>

3.4.1. בעל העסק יתקין ויתחזק באופן שלא יגרום זיהום לסביבה מערכות איסוף וטיפול נפרדות:

(1) לשפכים סניטריים.

(2) לתשטיפים ושפכים המכילים שמן ו/או דלק.

(3) לנגר עילי נקי.

3.4.2. בעל העסק יבנה משטחי תפעול, תעלות ניקוז, מכלי איסוף ומפריד שמן/דלק ממים כמפורט להלן:

(1) כשהם אטומים ועמידים בפני חלחול הנוזלים הצפויים להתנקז אליהם.

(2) במוסך שמתקיימת בו פעילות מסוג מכונאות כללית - משטחי התפעול יהיו מופרדים משאר שטחי העסק, וינוקזו למפריד שמן/דלק ממים.

(3) משטחי התפעול יהיו מקורים.

3.4.3. בעל העסק יזרים שפכים סניטריים כמפורט להלן:

(1) ישירות למערכת הביוב הציבורית.

(2) אם לא קיימת מערכת ביוב ציבורית - למכל איסוף סגור ואטום לחלחול, שתכולתו תפונה על-ידי מוביל שפכים מורשה על-פי כל דין למתקן טיהור שפכים מאושר על-פי כל דין. פינוי זה יהיה בכפוף לאישור מראש ובכתב מאת נותן האישור.

(3) במקרה של פינוי שפכים סניטריים על ידי מוביל שפכים, ישמור בעל העסק קבלות על פינוי וקליטת השפכים במתקן טיפול בשפכים בעסק לתקופה של שלוש שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור על פי דרישתו.

(4) שפכים סניטריים לא יוזרמו למפריד שמן/דלק ממים.

3.4.4. במוסך שמתקיימת בו פעילות מסוג מכונאות כללית - יתקין בעל העסק מפריד שמן/דלק ממים. נפח מפריד שמן/דלק ממים יהיה על פי הוראות יצרן בהתבסס על ספיקות המים הנוצרות בעסק, ובהתאם לטבלה שלהלן:

<u>שטח משטחי התפעול בעסק (מ"ר)</u>	<u>נפח מפריד דלק/שמן מינימלי נדרש (ליטר)</u>
עד 500	600
500-1,500	1,100
1,500-3,000	2,100
מעל 3,000	4,400

3.4.5. בעל העסק ינקז תשטיפים ושפכים המכילים שמן או דלק למפריד שמן/דלק ממים.

3.4.6. בעל העסק יזרים תשטיפים ושפכים למערכת הביוב הציבורית, ובלבד שהם עומדים בערכים המפורטים בנספח 1.

3.4.7. בעל עסק יכול שלא להתקין מפריד שמן/דלק ממים כמפורט בסעיף 3.4.4, בתנאי שמתקיימות בעסק <u>כל הדרישות</u> המפורטות להלן:

(1) משטחי התפעול בנויים באופן שלא יאפשר הזרמת תשטיפים אל מחוץ לשטח העסק.

(2) משטחי התפעול אינם מחוברים או מנוקזים למערכת הביוב הציבורית.

(3) בעסק קיים מתקן/מכונה לשטיפת רצפה המאפשרים ניקוי ואיסוף כל התשטיפים למכל אטום, או פתרון אחר שאישר נותן האישור לניקוי הרצפה משפך שמן.

(4) בעסק קיים מכל אטום לאיסוף תשטיפים המוצב במאצרה.

(5) הוא קיבל על כך אישור מראש ובכתב מנותן האישור.

3.4.8. **נגר עילי**

(1) בעל העסק יפעל למניעת זיהום נגר עילי נקי.

(2) נגר עילי נקי, לרבות מגגות המבנים והמרזבים, ינוקז למערכת הניקוז הציבורית, ובהעדר אפשרות להתחברות למערכת ניקוז ציבורית, ינוקז למערכת הניקוז הטבעית.

3.4.9. בעל העסק לא יזרים למערכת הביוב הציבורית חומרים מסוכנים, לרבות שמן משומש, שמנים הידראוליים, סולבנטים, תכולת מצברים, תוספים ונוזל רדיאטורים.

3.4.10. בעל העסק יתחזק באופן שוטף את משטחי התפעול בעסק כך שלא יגרמו מפגעים לסביבה.

3.4.11. בעל העסק יתחזק את תעלות הניקוז הקיימות בעסק לפי העניין, כך שלא ייגרמו מפגעים לסביבה, שתהיינה נקיות, ותאפשרנה זרימת נגר עילי נקי למערכת הניקוז הציבורית או תשטיפים ממשטחי התפעול למפריד שמן/דלק ממים בכל עת.

3.4.12. בעל העסק יפעיל ויתחזק מפריד שמן/דלק ממים כמפורט להלן:

(1) בהתאם להוראות היצרן, בהתבסס על ספיקות המים הנוצרות בעסק וגודל המפריד הקיים בעסק.

(2) בעל העסק יציג לנותן האישור מסמך המאשר התקנת מפריד שמן/דלק ממים, לרבות ציון סוג המפריד והדגם שהותקן. בעל העסק יהיה פטור מדרישה זו במקרים בהם שוכנע נותן האישור כי המסמך אינו ניתן להשגה.

(3) תדירות פינוי מפריד שמן/דלק ממים תהיה על פי הוראות היצרן, ובכל מקרה לא תפחת מפעם אחת ברבעון. בעל העסק יהיה רשאי לפנות את מפריד השמן/דלק ממים בתדירות פינוי שונה, ובתנאי שקיבל על כך אישור מראש ובכתב מנותן האישור.

(4) בעל העסק יפנה את תכולת מפריד שמן/דלק ממים למתקן לטיפול ומחזור ייעודי לשפכים אלו, המורשה על-פי כל דין באמצעות מכלית ייעודית למטרה זו בלבד, המורשית לפי כל דין.

(5) העתקים של תעודות משלוח השפכים ותעודות קליטת השפכים חתומות על ידי יעד הפינוי יישמרו בעסק למשך שלוש שנים לפחות, ויוצגו או יימסרו לנותן האישור על פי דרישתו.

(6) בעסק שהותקן בו מפריד שמן/דלק ממים ישתמש בעל העסק בחומרי ניקוי מהירי פירוק, ולא ייעשה שימוש בחומרי ניקוי היוצרים אמולסיות. מידע לגבי חומרי ניקוי מותרים לשימוש מתפרסם באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה.

(7) ביציאה ממפריד שמן/דלק ממים יהיה פתח שיאפשר דיגום של השפכים בצורה נוחה. פתח הדיגום יהיה מכוסה במכסה קל ונוח להרמה.

3.4.13. **דיגום שפכים**

(1) אחת ל-6 חודשים יבצע בעל העסק דיגום חטף של שפכי העסק בנקודת היציאה ממפריד שמן/דלק ממים. דיגום נוסף יבוצע על פי דרישת נותן האישור.

(2) כל דיגום ואנליזה שביצע בעל העסק יבוצע באמצעות מעבדה מוסמכת לפרמטרים המפורטים בנספח 1.

(3) בעל העסק ישמור את תוצאות הדיגום בעסק למשך תקופה של לפחות שלוש שנים, ויציגם או ימסרם לנותן האישור על פי דרישתו.

(4) בעל העסק יהיה רשאי להציג לנותן האישור דיגומים על פי סעיף זה, שבוצעו על ידי הרשות המקומית או תאגיד מים וביוב בעל רישיון על-פי חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001, או כל גורם אחר שאישר נותן האישור, ובלבד שבוצעו בהתאם לדרישות תנאים אלה, לרבות לעניין תדירות ופרמטרים.

3.4.14. בעל עסק המפעיל מוסך שבו מתקיימת פעילות של מכונאות כללית שקיבל אישור מראש ובכתב מנותן האישור שלא התקין מפריד שמן/ דלק ממים, יפעיל ויתחזק את כל המפורט להלן באופן שלא ייגרמו מפגעים לסביבה:

(1) משטחי התפעול ייבנו ויתוחזקו באופן שלא יאפשר הזרמת תשטיפים אל מחוץ לשטח העסק.

(2) משטחי התפעול לא יחוברו או ינוקזו למערכת הביוב הציבורית.

(3) בעל העסק לא יזרים תשטיפים אל מחוץ לשטח העסק או למערכת הביוב הציבורית.

(4) ניקוי משטחי התפעול ייעשה על-ידי מתקן/מכונה לשטיפת רצפה המאפשרים ניקוי ואיסוף כל התשטיפים למכל אטום, או פתרון מקובל אחר לניקוי הרצפה משפך שמן.

(5) כל השפכים והתשטיפים ייאספו במכל אטום המוצב במאצרה, העומדת בדרישות כאמור בסעיף 3.7.

(6) כל השפכים והתשטיפים יפונו ליעד מאושר לקליטתם. העתקים של תעודות משלוח השפכים ותעודות קליטת השפכים חתומות על ידי יעד הפינוי יישמרו בעסק למשך שלוש שנים לפחות, ויוצגו בפני נותן האישור על פי דרישתו.

3.4.15. בעל העסק יתקין ויפעיל מתקן לשטיפת חלקי מנוע בהתאם למפורט להלן:

(1) המתקן יוצב על גבי משטחי התפעול, ויסחרר את חומר השטיפה.

(2) נוזל שטיפת חלקי מנוע משומש יוחזר לספק החומר, או יפונה בהתאם לתקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), התשנ"א-1990. אישורי המשלוח מהעסק ליעד הפינוי המורשה יישמרו בעסק במשך 3 שנים לפחות, ויוצגו לנותן האישור על-פי דרישתו.

(3) המתקן יישמר סגור בכל עת למניעת מטרדי ריח לסביבה.

3.5. <u>מניעת זיהום קרקע</u>

3.5.1. בעל העסק לא יסלק חומר מזהם לקרקע, לא יבצע כל פעולה העלולה לגרום לזיהום קרקע ויימנע מכל פעולה כאמור; לעניין זה, יראו כסילוק כל העברה של חומר מזהם לקרקע, לרבות אחסונו אם נעשה שלא על-פי כל דין, שלא על מנת לבצע בו שימוש. ואולם, לא יראו את הפעולות שלהלן כסילוק או כפעולה העלולה לגרום לזיהום קרקע:

(1) הדברה בתכשיר הדברה הרשום על-פי כל דין, המבוצעת בהתאם לתנאי הרישום של התכשיר.

(2) פעולה המתבצעת בהתאם לרישיון, להיתר או לצו שניתנו לפי חוק המים.

(3) שימוש במים שסופקו על-פי הוראות חוק המים, ובלבד שאם חלות על שימוש כאמור הוראות על פי כל דין - קוימו הוראות אותו דין.

3.5.2. בעל העסק יאחסן ויוליך חומר מזהם במתקנים, מכלים או צנרות אטומים לחלחול, ועמידים לחומר המזהם ובאופן שבו תימנע כל דליפה וזיהום קרקע.

3.5.3. בעל העסק יפעל למניעת זיהום קרקע, ובכלל זה ינקוט אמצעים למניעת שחרור של חומר מזהם לקרקע, בהתחשב בסוג החומר המזהם ובסיכונים שהוא עלול ליצור לבריאות הציבור או לסביבה, ובכלל זה:

(1) התקנת אמצעי בקרה וניטור או ביצוע בדיקות מתאימות.

(2) שמירה על תחזוקה נאותה של התשתיות והמתקנים המשמשים לפעילות בחומר מזהם.

(3) הכנת נהלים למניעה ולטיפול באירועי שחרור חומר מזהם לקרקע ויישומם.

3.5.4. בעל העסק יחזיק בשטח העסק במקום נגיש, מסומן ומוכן לשימוש בכל עת ציוד ספיגה ושאיבה, המתאימים לטיפול במקרה של שפך של חומר מזהם קרקע, ומכל לאיסוף חומר ספיגה שהזדהם.

3.5.5. **פעולות לביצוע בעת גילוי או חשש לזיהום קרקע** - אם אירע במהלך פעילותו של בעל העסק שחרור של חומר מזהם לקרקע, בין אם כתוצאה מתקלה, לרבות כתוצאה מדליפה, שפך, שאיבה, פליטה, ריקון, הזרמה, החדרה, המטרה, הזרקה, פריצה, השלכה, חלחול, קריסה של מכל או מתקן ופריצה, ובין אם כתוצאה מסיבה שאינה בשליטתו (בתנאים אלה - אירוע), יבצע בעל העסק פעולות מידיות לטיפול באירוע ולהשבת המצב לקדמותו כמפורט להלן, ככל שפעולות אלו הן ביכולתו ובשליטתו:

(1) הפסקת הפעילות הגורמת לזיהום או עצירת התפשטות החומר המזהם ממקור הזיהום.

(2) איסוף או שאיבה של החומר המזהם שדלף, נשפך או סולק לקרקע או נקווה על הקרקע, לרבות כל הקרקע שבאה במגע עם החומר המזהם.

3.5.6. **דיווח על גילוי דליפה או זיהום קרקע**

(1) אם התעורר אצל בעל העסק חשש כי אירוע כאמור בסעיף 3.5.5, גרם לשחרור דלק בכמות העולה על 100 ליטר, או של חומר מזהם בכמות העולה על המפורט ברשימת ספי דיווח המפורסמת באתר האינטרנט של המשרד, במהלך יממה אחת ויותר, ידווח על כך לנותן האישור באופן מידי (למרכז המידע בטלפון 6911*)[1] ולא יאוחר מ-24 שעות מהמועד שבו נודע לו על האירוע.

(2) בעל העסק ימסור לנותן האישור תוך 48 שעות מגילוי דליפה כאמור לעיל דו"ח בכתב על פרטי הזיהום. הדו"ח יכלול את שם בעל העסק, שם העסק שבו אירעה הדליפה, מיקומה ונ.צ., התאריך והשעה שבהם אירעה או התגלתה הדליפה, סיבת הדליפה, תיאורה ואופן גילויה, סוג החומר המזהם שדלף וכמותו, שטח הקרקע שזוהם, הפעולות שננקטו להפסקת הדליפה ואופן הטיפול בזיהום, לרבות האמצעים שנקט למנוע את הישנותה.

(3) אם אירעו בעסק במהלך שנה קלנדרית אירועי שחרור חומר מזהם כאמור בסעיף 3.5.5, שהביאו לכך שבאופן מצטבר כמות החומר המזהם שדלף, נשפך, סולק או נקווה על הקרקע עלה על סך הדיווח, ימסור בעל העסק לנותן האישור דיווח שנתי לא יאוחר מהאחד בחודש מרץ בשנה שלאחר מכן, ובו יפרט את הדברים הבאים:

(א) מועדי האירועים כאמור.

(ב) כמות החומר המזהם שדלפה בכל אחד מהאירועים.

(ג) כמות החומרים המזהמים שדלפה בכל האירועים באופן מצטבר.

3.5.7. בעל העסק יתכנן ויבצע סקר היסטורי וסקר קרקע או גז קרקע במקרים הבאים:

(1) על-פי דרישת נותן האישור.

(2) העסק או חלק ממנו מפסיק את פעילותו או משנה את סוג פעילותו, ובתנאי שבעסק נעשה שימוש בחומר מזהם, אלא אם כן ביקש בעל העסק לפטור אותו מכך, ונותן האישור אישר זאת מראש ובכתב.

3.5.8. **תכנית לשיקום קרקע מזוהמת** - אם נמצא זיהום בקרקע, יגיש בעל העסק על פי דרישת נותן האישור תכנית לשיקום הקרקע. התכנית תוכן ותוגש על פי הנחיות המשרד להגנת הסביבה המפורסמות באתר האינטרנט של המשרד. התכנית תכלול אבני דרך, לוחות זמנים ואת שיטת השיקום. בעל העסק יבצע את השיקום לאחר קבלת אישור בכתב לתכנית השיקום מנותן האישור, ובכפוף לתנאי האישור.

3.5.9. **זיהום מים לרבות מי ים**

(1) בעל העסק לא יגרום לזיהום מקור מים, ויימנע מכל פעולה המזהמת מקור מים או עלולה לגרום לזיהום מקור מים, במישרין או בעקיפין, מיד או בחלוף זמן. לעניין פרק זה, "מקור מים" כהגדרתו בסעיף 20א לחוק המים, התשי"ט-1959.

(2) במקרה של פעילות שנעשתה בעסק העלולה לגרום לזיהום מקור מים או מי ים או במקרה של זיהום מקור מים או ים הנובע מפעילות העסק, יידע בעל העסק מידית את נותן האישור, ויפעל על פי הוראות כל דין.

3.6. <u>איכות אוויר</u>

3.6.1. תנאים אלה ניתנים גם על פי סעיף 33 לחוק אוויר נקי.

3.6.2. בעסק שמתקיימת בו פעילות מסוג פחחות וצביעה, יתקיימו התנאים המפורטים להלן:

(1) בעל העסק יתקין ויפעיל חלל עבודה סגור מכל צדדיו (מבנה, תא, מתקן) (להלן - חדר צבע) לשימוש בחומרי צבע לצורך צביעה, ערבוב, דילול וכיו"ב (להלן - פעולות צביעה);

(2) בעל העסק יתקין ויפעיל אמצעים ומתקנים למניעת זיהום אוויר כמפורט להלן:

(א) מערכת יניקה באמצעות שאיבה ואיסוף של האוויר בחדר הצבע.

(ב) מתקן טיפול בגז פליטה להפחתת פליטת חומר חלקיקי, לרבות טיפות רסס ושאריות צבע.

(ג) מתקן טיפול בגז פליטה להפחתת חומרים אורגניים בגזי פליטה ומניעת מטרדי ריח, לרבות פילטר לספיחת חומרים אורגניים.

(3) בעל העסק יהיה פטור מקיום הדרישה בסעיף 3.6.2(2)(ג), במקרים שבהם שוכנע נותן האישור כי לא ניתן לבצע את הדרישה, או כי אין צורך בקיומה.

(4) בעל העסק יתקין ארובה לשחרור גזי פליטה מפעולות צביעה בהתאם למפורט להלן:

(א) הארובה תהיה בגובה 10 מטרים לפחות מעל לקרקע, תבלוט 3 מטרים לפחות מעל קו גובה גג העסק, ומעל קו גובה גגות סמוכים במרחק 50 מטר, ובלבד שגובה הארובה לא יעלה על פי שניים מגובה מבנה העסק

(ב) בעל העסק יהיה פטור מקיום התקנת ארובה כמפורט לעיל במקרים שבהם שוכנע נותן האישור כי לא ניתן לבצע את הדרישה, ובלבד שהתקין בעל העסק את האמצעים להפחתת חומרים אורגניים בגזי הפליטה כמפורט בסעיף 3.6.2.(2ג).

(5) בעל העסק יבצע פעולות צביעה וייבוש בחדר צבע כשהוא סגור.

(6) בעל העסק לא יבצע ולא יאפשר לאחר לבצע פעולות ניקוי וצביעה בעסק ללא הפעלת אמצעים למניעת זיהום אוויר, כמפורט להלן:

(א) האוויר מחדר הצבע ישאב וייאסף באמצעות מערכת יניקת אוויר.

(ב) האוויר הנשאב מחדר הצבע יטופל במתקן טיפול בגז פליטה.

(ג) בעל העסק לא יבצע פעולות ניקוי וצביעה בעסק כאשר מערכת יניקת האוויר ומתקן הטיפול בגז פליטה אינם תקינים.

(7) בעל העסק יצייד ויפעיל כל מתקן שיוף במערכת יניקת אוויר, שתחובר למתקן טיפול בגזי פליטה (סילוק חומר חלקיקי). מערכת יניקת אוויר ומתקן הטיפול יופעלו בכל עת שבה מופעל מתקן השיוף.

(8) בעל העסק יתחזק את מערכות היניקה ואת מתקני הטיפול בגז הפליטה על פי הנחיות היצרן, כך שיפעלו באופן תקין ואפקטיבי בכל עת.

(9) בעל העסק ישמור מכלי אחסון של חומרים נדיפים, לרבות ממסים, צבעים, חומרי ניקוי ואמצעי ניקוי סגורים בכל עת, למעט בעת ביצוע פעולות מסוג מילוי או ריקון של מכלי האחסון.

(10) בעל העסק יפעיל מתקני ניקוי אקדחי צבע באופן שימנע פליטת מזהמים וריח לסביבה.

(11) בעל העסק לא יבצע ריענון מסננים בלחץ אוויר. מסננים משומשים יפונו מהעסק למפעל מחזור, לאתר סילוק פסולת או לתחנת מעבר לפסולת מוצקה, המורשים על פי כל דין.

(12) בעל העסק לא ישרוף פסולת מסוג כלשהו בתחום העסק או מחוצה לו.

3.6.3. ריחות

(1) בעל העסק יבטיח כי העסק לא יגרום בפעילותו לריח חזק או בלתי סביר על פי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961.

(2) על פי דרישת נותן האישור, בעל העסק יכין ויבצע תכנית לשם מניעה וצמצום של פליטת ריחות על ידי אחת או יותר מהפעולות הבאות:

(א) העברת גזים בעלי ריח דרך מערכות איסוף, יניקה ונטרול.

(ב) הגבלת השימוש בחומרי גלם בעלי ריח.

(ג) הגבלה וצמצום של פעילויות יוצרות ריח.

(ד) אחסון חומרים בעלי ריח בתנאים מבוקרים.

(ה) בקרת תנאי התהליך לצמצום פליטת הריח.

(ו) אופטימיזציית תנאי הביצוע של מערכות ההפחתה.

(ז) מעקב, בקרה ותחזוקה שוטפים של מתקני הייצור ומתקני הטיפול בפליטות.

3.6.4. במוסך שצריכת הממסים בו עולה על 0.5 טון לשנה, ולאחר שבעל העסק נדרש לכך על ידי נותן האישור, יחולו התנאים המפורטים בסעיפים 3.6.5 ו-3.6.6.

3.6.5. בעל העסק יבצע:

(1) בדיקות ארובה - לקביעת ריכוז וקצב פליטה של מזהמי אוויר ועמידה בערכי פליטה, ועל-פי נוהל בדיקת ארובות. הנוהל נמצא לעיון הציבור במשרדים המחוזיים של המשרד להגנת הסביבה, באגף איכות אוויר בירושלים ובאתר האינטרנט של המשרד.

(2) בדיקת ריכוז מזהמי אוויר על גדר העסק.

(3) בעל העסק יגיש לנותן האישור דו"ח על תוצאות הבדיקות שביצע בסעיף 3.6.5(1), תוך 30 יום ממועד ביצוע הבדיקות, כמפורט להלן: במדיה אלקטרונית ובדו"ח מודפס חתום על-ידי בעל העסק; בטופס דיווח ממוחשב בהתאם להנחיות נותן האישור.

3.6.6. **ערכי פליטה**

(1) בעל העסק ינקוט אמצעים שיבטיחו שלא ייפלטו מזהמי אוויר לאוויר מארובות העסק בריכוז העולה על ערכי הפליטה, כמפורט להלן:

סוג מזהם	ריכוז (מ"ג/מק"ת)
חומר חלקיקי	150
סה"כ חומרים אורגניים (TOC)	50

3.6.7. **רישום ודיווח**

(1) בעל העסק ישמור את המסמכים הבאים בעסק למשך 3 שנים לפחות, ויעמידם או ימסרם לנותן האישור על פי דרישתו:

(א) קבלות על רכישת צבעים וממסים.

(ב) קבלות על טיפול שוטף במתקני הטיפול בגז פליטה.

(2) בעל העסק ינהל רישום של כל אירוע שהייתה בו תקלה במערכת המשמשת למניעת פליטת מזהמי אוויר מהעסק. הרישום יכלול: תאריך, שעת האירוע, מהות האירוע, האמצעים שננקטו לטיפול בתקלה, תאריך ומשך זמן התיקון.

3.7. <u>חומרים מסוכנים</u>

3.7.1. בעל העסק יפנה פסולת חומר מסוכן מהעסק, לרבות חומרי ניקוי חלקי מנוע, חומר המשמש לניקוי מערכות הצביעה, שאריות צבע, מדללים, נוזל רדיאטור, פסולת ממערכת טיפול באוויר וממתקן שיוף, בהתאם להוראות כל דין. בעל העסק ישמור בעסק את אישורי המשלוח מהעסק ליעד הפינוי המורשה במשך 3 שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור על פי דרישתו.

3.7.2. בעל העסק יאחסן חומרים מסוכנים ושמן משומש על גבי מאצרה העומדת בדרישות המפורטות להלן:

(1) אטומה לחלחול של חומר המאוחסן בה.

(2) קיבולתה לפחות 110% מנפח המכל המאוחסן בתוכה.

(3) אם קיים בה פתח ניקוז, הפתח יהיה סגור למעט לשם ריקון יזום.

(4) פתח מילוי המכל יותקן בתחומה.

(5) תישמר נקייה ותקינה בכל עת.

3.7.3. בעל העסק יאחסן צבעים וממסים בארון מתכת, הרחק ממקורות אש.

3.7.4. בעל העסק יחזיק בעסק גיליונות בטיחות (MSDS) של הצבעים המאוחסנים בעסק והמשמשים אותו.

3.7.5. **מצברים משומשים**

(1) בעל העסק יאסוף וישמור מצברים משומשים בעסק עד לפינויים על גבי משטחי תפעול אטומים ומקורים, או במאצרה בהתאם לסעיף 3.7.2.

(2) בעל העסק יפנה מצברים משומשים לאחד מהיעדים להלן:

(א) שימוש חוזר ברכב אחר.

(ב) מפעל לטיפול ומחזור מצברים המורשה על פי כל דין.

(3) בעל העסק ירוקן מי קירור (מי רדיאטורים) למכל ייעודי נפרד, ויפנה אותם בהתאם להוראות כל דין. בעל העסק ישמור קבלות המעידות על הפינוי לתקופה של 3 שנים, ויציגם או ימסרם לנותן האישור על פי דרישתו.

3.7.6. **גזי קירור - גז מזגנים**

(1) בעל העסק ינקוט בכל האמצעים למניעת פליטת גזי קירור לאוויר החופשי, לרבות שאיבת כל גז הקירור מכלי רכב המיועדים לגריטה.

(2) בעל העסק יחזיק ויפעיל ציוד השבה ומחזור של גזי קירור העומד בתקן האמריקאי ARI - 740, בתקן ISO11650 או בתקן אירופאי אחר מקביל. על הציוד לכלול מכונה הכונסת ואוספת את גז הקירור, מטהרת אותו ממזהמים, לרבות שמן, לחות ולכלוך, ומאחסנת את גז הקירור.

(3) בעל העסק יפנה את גזי הקירור שנאספו על ידו לשימוש חוזר, למחזור או לאתר פסולת רעילה.

(4) בעל העסק יאחסן את גזי הקירור בנפרד על פי סוגיהם.

(5) בעל העסק יאחסן גזי קירור באמצעות מכלי אחסון אטומים לשימוש רב פעמי. מכל האחסון יהיה עם שסתומים וברזים כפולים לכניסה וליציאה של הגז הנאסף. בעל העסק יסגור באבזור חיתום את הברזים בתום המילוי.

(6) בעל העסק ינהל רישום של הכמויות של גזי המזגנים השונים בהתאם לכתוב לעיל. הרישום יישמר למשך חמש שנים לפחות. בעל העסק יציג תעודות משלוח/אישורי קבלה ורישום לנותן האישור על-פי דרישתו, לרבות:

(א) כמויות גזי הקירור שנאספו בעסק בק"ג (קילוגרם) על פי סוג גז.

(ב) כמות מאוחסנת של גזים על פי סוג בתחום העסק.

(ג) כמויות גזי הקירור שהועברו למחזור ו/או לאתר פסולת רעילה בק"ג, על-פי סוג וציון פרטי הגוף המקבל.

(ד) בעל העסק יערוך מאזן שנתי של כמויות הגזים על פי סוג גז שמאוחסנים בעסק, הועברו למחזור ו/או הועברו לאתר פסולת רעילה במהלך אותה שנה קלנדרית.

3.7.7. בעל העסק יטפל בשמן משומש ומסנני שמן משומשים כמפורט להלן:

(1) יאספם ויאחסנם במכל יעודי, סגור ואטום.

(2) יציב מכל איסוף שמן משומש בתוך מאצרה העומדת בדרישות סעיף 3.7.2.

(3) יאסוף ויאחסן מסנני שמן משומשים במכל יעודי סגור ואטום.

(4) יסלק שמן משומש, לרבות מסנני שמן משומש, על-פי תקנות מניעת מפגעים (שמן משומש), התשנ"ג-1993.

(5) יפנה שמן משומש לאתרים מאושרים על-פי כל דין לטיפול בשמן משומש. סילוק והובלת השמן המשומש והמסננים ייעשה על-ידי מובילים מורשים על פי כל דין.

(6) ישמור קבלות על פינוי השמן המשומש ומסנני השמן המשומש מהגורם המשנע, וכן מהגורם הקולט. הקבלות תישמרנה בעסק במשך 3 שנים לפחות, ותוצגנה או תימסרנה לנותן האישור על פי דרישתו.

3.7.8. **טיפול ברכבים מונעי גפ"מ**

(1) בעל העסק יחזיק בעסק גיליון בטיחות (MATERIAL SAFETY DATA SHEETS) לגפ"מ כאמור בתקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות), התשנ"ח-1998, וידריך את עובדיו על פי המפורט בגיליון זה.

(2) בעל העסק לא ירוקן מכלי גפ"מ ולא ישחרר גפ"מ לאוויר.

3.8. <u>פסולת</u>

3.8.1. בעל העסק יאחסן פסולת במכלים המותאמים לסוג הפסולת וכמותה, ובאופן שימנע מפגעים לסביבה, לרבות מטרדי ריח, מזיקים, ו/או פיזור פסולת ותשטיפים לסביבה.

3.8.2. בעל העסק יאסוף ויפנה פסולת מהעסק על פי כל דין, בתדירות אשר תמנע מפגעים סביבתיים.

3.8.3. בעל העסק יפנה פסולת מהעסק למפעל מחזור, לאתר סילוק פסולת או לתחנת מעבר לפסולת המורשים על פי כל דין.

3.9. <u>אסבסט</u>

3.9.1. בפרק זה, "החוק" - חוק למני מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011.

3.9.2. בעל עסק לא יתקין אסבסט, מוצר המכיל אסבסט או פסולת אסבסט ולא יבנה באסבסט, בין אם לשימוש חדש ובין לצורך תיקון, שיפוץ או חידוש לשימוש קיים.

3.9.3. בעל העסק לא ימכור, לא יסחר ולא ימסור לאחר אסבסט ו/או פסולת אסבסט.

3.9.4. אסבסט פריך שהותקן לצורך בידוד תרמי - בעל העסק יפעל בהתאם להוראות סעיף 5 לחוק, לרבות:

(1) פסיק שימוש באסבסט פריך, יסירו ויטמינו לא יאוחר מתאריך 4.8.2021.

(2) יערוך באמצעות מפקח אסבסט פריך בדיקה לאיתור שימוש קיים באסבסט במתקן תעשייתי (דוד, צנרת וכדומה, פעיל או לא, בשטח המפעל או מחוצה לו), שיש בו בידוד תרמי שהותקן עד תום שנת 1990.

(3) יערוך רישום של ממצאי הבדיקה, יסמן את המתקנים שיש בהם אסבסט ויעדכן את הרישום והסימון מעת לעת.

(4) ידווח למנהל באופן מידי על נוכחות אסבסט פריך בעסק.

(5) יבצע כל פעולה נדרשת אחרת למניעת מפגע אסבסט, ובכלל זה יתחזק את החיץ שבין האסבסט לאוויר באופן שימנע כל אפשרות לשחרור סיבי אסבסט לאוויר.

3.9.5. בעל העסק המחזיק במבנה המכיל אסבסט צמנט יחזיק את מבנה האסבסט במצב תקין, ללא שברים וסדקים.

3.9.6. בעל העסק לא יבצע פעולות קידוח, חיתוך, שיוף, ליטוש, ניסור, חיתוך והשחזה במוצרים ובמבנים המכילים אסבסט.

3.9.7. אם נמצאו בעסק לוחות אסבסט צמנט פגומים (במצב מתפורר, סדוק או שבור), יפעל בעל העסק בתוך 3 חודשים מרגע גילויים באחת האפשרויות הבאות:

(1) לתיקון האסבסט ולאיטום הסדקים והשברים.

(2) להסרת האסבסט ולסילוקו לפי הוראות החוק באמצעות קבלן אסבסט צמנט, לאחר שהגיש בקשה להיתר עבודה באסבסט ובהתאם לתנאי ההיתר.

3.9.8. בעל העסק ינהל יומן רישום של עבודה באסבסט שהתבצעה בשטח העסק וישמור העתק בקשה להיתר עבודה באסבסט, היתר העבודה באסבסט ודו"ח מסכם של קבלן האסבסט. בעל העסק ישמור את המסמכים האמורים בעסק למשך תקופה של 3 שנים לפחות, ויציגם או ימסרם לנותן האישור על פי דרישתו.

3.9.9. בעל העסק ידווח באופן מידי במקרה של שריפה של אסבסט או מבנה המכיל אסבסט למוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה, בטלפון: 08-9253321 או 6911*, ויפעל בהתאם להנחיות המשרד.

3.10. <u>נספחים</u>

3.10.1. נספח 1.

3.10.2. נספח 2.

נספח 1

השפכים יוזרמו למערכת הביוב העירונית, כאשר ריכוזי המזהמים שבהם אינם עולים על הערכים המופיעים בטבלה שבנספח זה.

המזהם	ריכוז מרבי (מיליגרם/ליטר)
ערך הגבה	6-10
שמן מינרלי	20
כלל מוצקים מרחפים	1,000
ארסן	0.1
אבץ	3
בדיל	2
אלומיניום (חמרן)	25
כסף	0.1
כספית	0.05
כרום שלוש ערכי	0.5
כרום שש ערכי	0.1
מוליבדן	0.15
מנגן	1
נחושת	1
ניקל	0.5
עופרת	0.5
קדמיום	0.1
קובלט	1

נספח 2 - מסמך מידע סביבתי

הבהרה: יש לפרט את כל המידע הרלוונטי לעסק על-פי המצורף להלן. אם לא רלוונטי, ציין זאת בגוף המסמך.

א. פרטי המפעל:

שם העסק	כתובת/מיקום העסק	נ.צ.	גוש	חלקה

שמות בעלי העסק		כתובת	מספר (ח.פ./ ת.ז.)
.1			
.2			
.3			
.4			

מהות העסק

כתובת המשרד הרשום למשלוח דואר	ת.ד.	עיר/ישוב	מיקוד

מנכ"ל	מס' תעודת זהות	טלפון פקס'

שם איש קשר ותפקידו	מס' תעודת זהות	טלפון פקס'

כתובת דוא"ל	טלפון נייד		

מספר עובדים	שעות עבודה ביום	ימי עבודה בשבוע

הריני מאשר כי כל הכתוב לעיל הינו נכון –

שם בעל העסק: _____ חתימת בעל העסק: _____ תאריך: _____

תיאור העסק והתהליכים:

התיאור יכלול את המידע כמפורט להלן:

1. פירוט כל סוגי הטיפולים הניתנים בעסק, לרבות פחחות, צבע ומכונאות כללית.

2. פירוט כל מתקני העזר, כגון: מתקן שטיפת חלקים, עמדת תדלוק ואחסון דלק, אחסון גז, מתקני טיפול בשפכים.
3. יש לצרף **תכנית סניטרית עדכנית**, לרבות התייחסות לנתונים הבאים:
   3.1 . קווי הולכת שפכים, תשטיפים ונגר עילי מזוהם, כולל פתחי ניקוז, מתקני טיפול בשפכים ונקודות חיבור לביוב העירוני.
   3.2 . קווי ניקוז נגר עילי נקי (גשם), פתחי ניקוז ונקודות חיבור לניקוז עירוני.
   3.3 . מפרט טכני של מפריד שמן דלק ממים (למוסך מכונאות), יש לצרף מספר דגם מהספק ואישור התקנה.
   3.4 . אזורי אחסון חומרים מסוכנים (שמן משומש, מצברים משומשים, עמדת ניקוי חלקים) ופסולת.
4. מפריד שמן דלק ממים:
   4.1 . יש להציג את נפח המפריד ואת שטח המוסך המנוקז אליו.
   4.2 . איכות הקולחים ביציאה מהמתקן לאחר טיפול קדם (בהתבסס על דיגום ו/או חישוב).
   4.3 . תכנית הפעלה ואחזקה של מתקן קדם הטיפול, לרבות מועדים מתוכננים לניקוי ופינוי תכולה.
   4.4 . אופן הטיפול והסילוק של בוצה או משקעים הנוצרים במתקן קדם הטיפול (או הנוצרים ממתקני טיפול להשבת מים ומזהמים בתהליך הייצור).
5. מידע מפורט על כל המכלים התת-קרקעיים המשמשים לאחסון שפכים סניטריים, שפכים תעשייתיים, תשטיפים, פסולת נוזלית או חומרי גלם.
   5.1. המידע יכלול: נפח מכל, שנת יצור/הטמנה, נתונים על מיכול משני ואמצעי איטום.
   5.2. יש לצרף בדיקות אטימות אחרונות.
6. פירוט מתקני טיפול בגזי פליטה מחדר צבע המשמשים בעסק;
   6.1. סוג ומפרט טכני של המתקנים לטיפול בגזי פליטה;
   6.2. חישוב יעילות המתקנים;
   6.3. אמצעי בקרה וניטור על יעילות המתקן;
   6.4. נוהל תחזוקה ותיקון תקלות.
7. **<u>פסולת חומרים מסוכנים:</u>**
   7.1. סוגי וכמויות הפסולת המסוכנת הנוצרת בעסק, לרבות שמן משומש, מצברים, חומרי גלם פסולים או משומשים;
   7.2. יעדי הפינוי לכל פסולת;
   7.3. יש לצרף קבלות המעידות על יעד הפינוי בשנה האחרונה.
8. **<u>רעש</u>** - פירוט מקורות הרעש העיקריים במפעל: גנרטורים, מדחסים.
9. **<u>פסולת מוצקה</u>** - פירוט סוגי הפסולת הנוצרים בעסק, תדירות ויעדי הפינוי.

פרק 4 - משטרת ישראל

תחילתן של הוראות פרק זה, כנוסחן בעקבות שינוי מס' 1, היא ביום פרסומה של ההודעה עליו ברשומות.

מידע כללי

4.1 הוראות חוק הנוגעות לעניין

4.1.1 חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005.

4.1.2 חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), התשנ"ח-1998.

4.1.3 צו הפיקוח על המוצרים והשירותים (מוצרי תעבורה משומשים משטחי האחריות הפלסטינית), הוראת שעה תשנ"ט-1998.

4.2 הגדרות

4.2.1 "**בעל העסק**" - המבקש להפעיל עסק, לרבות מנהל כאשר העסק הינו בבעלות תאגיד.

4.2.2 "**שטח העסק**" - השטח ברוטו בעסק אליו יש גישה ללקוחות, כולל שטחי היציאות, ולא כולל שטחם של משרדים, מחסנים, מטבחים וכיו"ב.

4.2.3 "**קצין הרישוי**" - קצין הרישוי בגזרת תחנת המשטרה בה ממוקם העסק.

4.2.4 "**רשומה**" - פנקס או כרטסת שדפיהם ממוספרים במספרים שוטפים, או כל מדיה מגנטית מקובלת אחרת בה ניתן לרשום נתונים ופעולות.

4.2.5 "**רכב**" - כמשמעותו בפקודת התעבורה (נוסח חדש), התשכ"א-1961.

4.2.6 "**חלק משומש**" - חלק שפורק מרכב שלא לשם הרכבתו מחדש באותו רכב, והמפורט בתוספת הראשונה לחוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), התשנ"ח-1998.

4.3 הוראות נוספות

4.3.1 משטרת ישראל תבצע בדיקה בדבר מידע פלילי ואחר של בעל העסק, מבקש הרישיון ובעלי תפקיד נוספים בעסק. תוצאות הבדיקה יכולות להוות עילה לפסילת הבקשה.

4.3.2 יש לצרף נספח א' - נתונים כלליים של העסק (יירשם ע"י בעל/מנהל העסק).

4.3.3 בכל אירוע חריג על בעל העסק ו/או מי מטעמו לדווח במידי למשטרת ישראל.

התנאים לקבלת רישיון

4.4 נמחק;

4.5 רשומה

4.5.1 בעסק תנוהלנה הרשומות הבאות:

(1) רשומת מועסקים אשר תכלול את פרטיהם האישיים של העובדים בעסק: שמות העובדים, מספרי תעודות הזהות שלהם, כתובות המגורים שלהם ודרכי תקשורת איתם.

(2) יומן עבודה אשר יכלול את הפרטים הבאים:

(א) חלק משומש אשר יובא, נקנה, נמכר או הועבר לאחר בדרך אחרת, ירשום בעל העסק את הפרטים הבאים:

1) פרטי החלק.
2) תאריך העסקה.
3) זהות היבואן.
4) הקונה/המוכר/המעביר/המקבל.
5) המחיר ששולם בעד החלק.
6) מספר החשבונית או תעודת משלוח.
7) פרטי רשימון הייבוא של החלק, אם יובא, לרבות מספרו ותאריך.

(ב) חלק אשר פורק מרכב שלא לשם הרכבתו מחדש באותו רכב או חלק אשר הורכב ברכב שלא ממנו פורק, ירשום בעל העסק את הפרטים הבאים:

1) פרטי הרכב שבו הורכב/ממנו פורק, לרבות תוצר ודגם הרכב, צבעו, שנת הייצור שלו ומספר הרישוי.
2) סוג החלק, מיקומו ברכב וצבעו.
3) שם בעל הרכב שבו הורכב / ממנו פורק, מס' תעודת הזהות שלו או מספר חברה;
4) תאריך ההרכבה / פירוק של החלק.
5) המחיר ששולם בעד החלק.
6) מספר החשבונית או תעודת המשלוח.
7) פרטי השמאי שבדק את הרכב שבו הורכב החלק או שממנו פורק, במידה ובדיקה כזו נעשתה.

(3) ככל שבעל העסק ינהל יומן ממוחשב, הוא ינוהל בהתאם לאמור להלן:

(א) התוכנה לא תאפשר ביצוע שינויים בפרטים שהוזנו ביומן, לאחר שמירתם.

(ב) התוכנה תאפשר הפקה זמינה ומידית של היומן או של רשומות מתוכו לפי סדר כרונולוגי.

(ג) בדף מידע המופק מן המחשב יצוינו שם בעל העסק, התקופה שאליה מתייחס הדף ומספרו הסידורי ביומן.

(ד) בעל העסק יבצע גיבוי לתוכנה אחת לחודש על-גבי מדיה מגנטית, ויחזיק בכספת את נתוני הגיבוי.

(ה) בעל העסק ישמור ברשותו את היומן למשך חמש שנים מיום שנרשם בו הרישום האחרון.

(ו) בעל העסק יבצע את הרישום תוך 72 שעות מהרגע שהחלק הגיע לידיו.

(ז) רישומים ביומן בדבר ייבוא/קניה/מכירה של חלק ובדבר פירוק/הרכבה של חלק ייעשו בהתאם לטפסים שבתקנות "הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות) (ניהול יומן ורישום בו, דיווח על גניבת חלק והגבלת השימוש בחלקי רכב) התשס"ז-2007".

(4) הרשומה תנוהל על פי ההוראות הבאות:

(א) הרישומים ברשומה ייעשו באופן ממוחשב או בעט או בדרך אחרת שאינה ניתנת למחיקה.

(ב) לא ייתלשו דפים מפנקס הרשומה ולא יוצאו כרטיסים מכרטיסייה המהווה את הרשומה.

(ג) הרשומה תועבר למשטרה בכל עת על פי דרישתה.

(ד) אבדה רשומה, נגנבה או נמחקה - יודיע בעל העסק או מנהל העסק למשטרה על אובדנה תוך 48 שעות מעת שנודע לו כי הרשומה אבדה.

(ה) נמחק.

4.6. נמחק;

4.7. נמחק;

4.8. נמחק;

4.9. נמחק;

4.10. נמחק;

4.11. **<u>מסירת תנאים</u>**

מוסר התנאים: _____

שם דרגה תפקיד חתימה

מקבל התנאים: _____

שם מס' זהות חתימה

תאריך: _____/_____/_____.

נספח א' - נתונים כלליים של העסק (יירשם ע"י בעל/מנהל העסק)

שם העסק: _____ מספר עובדים: _____ ח.פ/ע.מ: _____

טלפון בעסק: _____

נתונים כלליים של העסק				
כללי	שם	משפחה	טלפון	נייד
בעל העסק				
מנהל העסק				
מהות/ייעוד העסק				
תיאור כללי של העסק				
גודל העסק				
קיבולת קהל מקסימלית				
פרטים של בעלי תפקידים נוספים בעסק				
	שם	משפחה	טלפון	נייד
אחראי משמרת				
קב"ט/אחראי ביטחון/נאמן ביטחון/חברת אבטחה				
אמצעי מיגון ואבטחה בעסק				
סוג המיגון	קיים	לא קיים	חלקי	הערות
אבטחה פיזית וחמושה (מאבטחים/בודקים)				
גדר היקפית				
מוקד בקרה				
מערכת אזעקה וחיבור למוקד				
מצלמות / מערכת טמ"ס/כספת				

פרק 5 - זרוע העבודה

5.1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

5.1.1. **פקודת הבטיחות בעבודה, התש"ל-1970 (להלן - פקודת הבטיחות בעבודה) ותקנותיה.**

התקנות העיקריות הרלוונטיות למפרט זה הן:

(1) תקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי), התשנ"ז-1997.

(2) תקנות הבטיחות בעבודה (חשמל), התש"ן-1990.

(3) תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה), התשס"ז-2007 (להלן - תקנות עבודה בגובה).

(4) תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש), התשמ"ד-1984.

(5) תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים בממיסים פחמימניים ארומטיים מסוימים), התשנ"ג-1993.

(6) תקנות הבטיחות בעבודה (מכירה והשכרה של מכונות, מתקנים וציוד), התשס"א-2001.

(7) תקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים, מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתתים), התשנ"ג-1992 (להלן - תקנות העגורנאים).

(8) תקנות הבטיחות בעבודה (הרמת בני אדם במלגזות), התשמ"ג-1983.

(9) תקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשע"א-2011.

(10) תקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות, סיווג, אריזה, תווי סימון של אריזות), התשנ"ח-1998.

(11) תקנות הבטיחות בעבודה (נוחיות), התשכ"ה-1965.

(12) תקנות הבטיחות בעבודה (עזרה ראשונה במקומות עבודה), התשמ"ח-1988.

5.1.2. **חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 (להלן - חוק הארגון) ותקנותיו.**

התקנות העיקריות הרלוונטיות למפרט זה הן:

(1) תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט-1999 (להלן - תקנות מסירת מידע).

(2) תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996 (להלן - תקנות ממונים על הבטיחות).

(3) תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ועדות בטיחות ונאמני בטיחות), התשכ"א-1960.

(4) תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), התשע"ג-2013 (להלן - תקנות תכנית לניהול בטיחות).

5.1.3. **פקודת תאונות ומחלות משלח יד (הודעה), 1945 ותקנותיה:**

(1) תקנות מחלות מקצוע (חובת הודעה – רשימה נוספת), התש"ם-1980.

(2) תקנות התאונות ומחלות משלח יד (הודעה על מקרים מסוכנים במקומות עבודה), התשי"א-1951.

5.1.4. תקנות עבודת הנוער (עבודות אסורות ועבודות מוגבלות), התשנ"ו-1995.

5.1.5. תקנות עבודת נשים (עבודות אסורות, עבודות מוגבלות ועבודות מסוכנות), התשס"א-2001.

5.2. הגדרות לפרק זה:

5.2.1. **אבזר הרמה** - התקן כלשהו המשמש או הנועד לשמש במישרין או בעקיפין לחיבור עומס להתקן הרמה ואינו מחובר דרך קבע לעומס, לרבות מענב, שרשרת, מענב חבל, טבעת, וו, מענב אונקל, סגיר, סביבול, מנעול סבב, עין הרמה, משולשת, חוליה, מלקחות לוח, מלקחות קורה, מלקחות מספריים, כלי קיבול להרמת חומרים או ציוד, דלי מלקחיים, בורג עין, קורת הרמה, מסגרת הרמה וכל התקן דומה המהווה חלק של התקן הרמה או אמצעי תליה, ולרבות תמיכה של התקן הרמה שבו משטח עבודה או במה.

5.2.2. **בדיקות סביבתיות תעסוקתיות** - פעולות המבוצעות בידי בודק מעבדה מוסמך לשם מדידת רמת החשיפה המשוקללת, רמת החשיפה לזמן קצר ותקרת החשיפה במקום העבודה, הכוללות סקר מקדים מעודכן וניטור סביבתי של גורמים מזיקים שנערך בהתאם לממצאיו.

5.2.3. **בדיקות רפואיות** - בדיקות שמתבצעות ע"י רופא מורשה או ע"י שירות רפואי מוסמך, לרבות בדיקות טוקסיקולוגיות-ביולוגיות.

5.2.4. **בודק מוסמך** - אדם שמפקח עבודה ראשי הסמיכו בכתב לערוך בדיקות וניסויים, כמפורט בפקודת הבטיחות בעבודה.

5.2.5. **בודק מעבדה מוסמך** - עובד מעבדה מוסמכת בעל הסמכה תקפה ממפקח העבודה הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה, לערוך בדיקות סביבתיות-תעסוקתיות במקומות עבודה.

5.2.6. **בעל עסק** - כהגדרתו בסעיף 1.2, לרבות המחזיק במקום העבודה.

5.2.7. **גורמים מזיקים** - גורמים כימיים ופיזיקאליים מזיקים, הנמצאים במפעל, ואשר העובדים עלולים להיחשף אליהם בזמן העבודה והם רשומים בספר, בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה של תקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשע"א-2011 ו/או ובאחת מתקנות הבטיחות בעבודה, גהות תעסוקתית ובריאות העובדים.

5.2.8. **הספר** Threshold Limit Values for Chemical Substances and Physical Agents & Biological Exposure Indices - ACGIH

5.2.9. **התקני בטיחות** - התקן קבוע, אוטומטי או משולב, המגן באופן בטוח על כל חלק של מכונה, תהליך או ציוד אחר, העשוי להוות סכנה לעובדים ולנמצאים בסביבה המסוכנת, העונה על דרישות החקיקה בנושא, תקנים רלוונטיים, הוראות יצרן, כללי מקצוע מקובלים או נהלים מקצועיים שפורסמו.

5.2.10. **טיפול** - אחסון, סידור, הרכבה, תיקון, ציפוי, פירוק, חידוש או ניקוי.

5.2.11. **טלטול** - הובלה, הולכה, שינוע, העברה ממקום למקום, מילוי, הרקה, העמסה או פריקה.

5.2.12. **מדריך עבודה בגובה** - מי שמוסד להכשרה נתן לו תעודת הכשרה לשמש מדריך באחד או יותר מתחומי העבודה שנקבעו בתקנות עבודה בגובה, והוא רשום במרשם.

5.2.13. **מחזיק במקום העבודה** - כל אחד מאלה:

(1) המעסיק.

(2) במפעל - הבעל או התופש כמפורט בסעיפים 219 עד 221 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), התש"ל-1970.

(3) בעל מקום העבודה.

(4) המנהל בפועל את מקום העבודה.

(5) אדם שבהשגחתו או בפיקוחו פועל מקום העבודה.

(6) המנהל בפועל של תאגיד, אם המפעל מצוי בבעלות תאגיד.

5.2.14. **מחלת משלח יד** - מחלה הנזכרת בתוספת שבתקנות מחלות מקצוע (חובת הודעה - רשימה נוספת), התש"ם-1980, או מחלה אחרת כלשהי שעליה הוחלו הוראות סעיף 5 לפקודת התאונות ומחלות משלח היד (הודעה), 1945.

5.2.15. **מיתקן חשמלי** - מיתקן המשמש לשם ייצור חשמל, הולכתו, הפצתו, צריכתו, צבירתו או שינויו (טרנספורמציה), לרבות מבנים, מכונות, מכשירים, מצברים, מוליכים, אבזרים, וציוד חשמלי קבוע או מיטלטל הקשורים במיתקן.

5.2.16. **מיתקן לחץ** - דוד קיטור, קולט אוויר, קולט קיטור.

5.2.17. **מכונה** - כל מכונה, התקן וציוד, לרבות התקן מכני ורצועת הנעה.

5.2.18. **מכונת הרמה** - התקן הרמה, לרבות עגורן, קילון, תלת-רגל, התקן משיכה, מחפר עגורן, מחדיר כלונסאות, כננת, מלגזה, גלגלת, גלגלת שרשרת, גלגלת כבלים, גלגילון, מסוע עילי, מסילת כבל, חבל עילי וכל מכונה אחרת שיכולה באמצעות אבזר הרמה להרים עומס, להורידו או להחזיקו תלוי.

5.2.19. **מכין תכנית לניהול בטיחות** - בעל השכלה וניסיון בתחום הבטיחות והבריאות התעסוקתית לפי תקנה 4 לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), התשע"ג-2013.

5.2.20. **ממונה על הבטיחות** - בעל אישור כשירות שנתמנה בידי מעביד לממונה על הבטיחות, הגהות ובריאות העובדים במפעל, בהתאם לסעיף 25(א) לחוק ארגון הפיקוח על העבודה ולפי תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996.

5.2.21. **מעבדה מוסמכת (משרד הכלכלה והתעשייה) (להלן - מעבדה מוסמכת)** - מעבדה לגהות תעסוקתית של משרד הכלכלה והתעשייה וכל מעבדה אחרת שמפקח העבודה הראשי הסמיכה לבצע בדיקות סביבתיות -תעסוקתיות של ריכוזי החומר באוויר במקומות עבודה.

5.2.22. **מעסיק** - לרבות חבר בני אדם ונציגו החוקי של מעביד שנפטר, ולרבות מחזיק או תופס במקום עבודה.

5.2.23. **מעלית** - מתקן המשמש לתנועת בני אדם או טובין בין מסילות קבועות, אשר לו תא או דוכן הנע במסלול מאונך או כמעט מאונך, ותנועתו מוגבלת על-ידי מכוון.

5.2.24. **מפעל - משרד הכלכלה והתעשייה (להלן - מפעל או עסק)** - מפעל או חצרים שבהם או בתחומי הגדר שלהם או מסביב להם עובדים בני-אדם בעבודת כפיים בתהליך המשמש לעשיית מצרך או חלק של מצרך, שינויו, תיקונו, עיטורו, גימורו, ניקויו, רחיצתו, פירוקו, הריסתו או הכשרתו למכירה, או הכרוך באלה, ונתקיימו בחצרים שתי אלה:

(1) פעולת המפעל היא דרך משלח-יד או לשם השתכרות.

(2) אם מועסקים שם עובדים שכירים - יש למחזיק במקום העבודה זכות גישה או זכות שליטה; לרבות המפעלים המפורטים בסעיף 3 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970.

5.2.25. **מפקח עבודה** - מי שנתמנה לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954, להיות מפקח עבודה, סגן מפקח עבודה ראשי או מפקח עבודה ראשי, לפי העניין, ו"מפקח אזורי" לעניין מפעל פלוני - מי שנתמנה לפי החוק האמור להיות מפקח עבודה אזורי באזור שבו נמצא המפעל.

5.2.26. **מקרה מסוכן** - מקרה כלשהו מהמקרים הנמנים בתקנות התאונות ומחלות משלח יד (הודעה על מקרים מסוכנים במקומות עבודה), התשי"א-1951.

5.2.27. **נאמן בטיחות** - מי שנאמן לענייני בטיחות או גהות מכוח סעיפים 19 או 20 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954.

5.2.28. **נוחיות** משתנות, בתי כיסא עם אסלה להדחה, בתי כיסא מעל בור, בתי כיסא יבשים למיניהם ונוחיות כיוצא באלה.

5.2.29. **סיכונים** - סיכוני בטיחות ובריאות הנובעים משימוש בציוד, בחומר, בתהליך ייצור או בכל גורם אחר במקום עבודה.

5.2.30. **סקר מקדים** - סקר שיטתי הנערך במקום העבודה לצורך זיהוי, הערכה ותיעוד של גורמים מזיקים, הכולל אפיון שלסביבת העבודה ומתבצע באמצעות תצפיות ואיסוף מידע איכותי וכמותי בעמדות עבודה ובחללי עבודה, וממצאיו משמשים בסיס לקביעת היקף הניטור הסביבתי-תעסוקתי.

5.2.31. **עבודה בגובה** - כל עבודה, לרבות גישה למקום עבודה, שבשלה עלול עובד ליפול לעומק העולה על שני מטרים, ולרבות עבודה כאמור:

(1) המתבצעת מעל משטח עבודה ללא גידור או מעקה תקני.

(2) המצריכה הטיית גוף האדם ביותר מ-45 מעלות מעבר לגדר או למעקה של משטח העבודה או מדרכת המעבר, לפי העניין.

(3) המתבצעת מתוך בימה מתרוממת ניידת, סל להרמת אדם או פיגום ממוכן.

5.2.32. **עבודה בגורם מזיק** - ייצור, שימוש, עיבוד, טיפול, טלטול או עבודות תחזוקה.

5.2.33. **עגורן** - כל אחד מאלה:

(1) עגורן צריח (Tower Crane).

(2) עגורן נייד (Mobile Crane) אופני, זחלי או חצי-זחלי.

(3) עגורן גשר עילי ועגורן שער.

(4) עגורן להעמסה עצמית.

5.2.34. **עובד** - לרבות עובד קבלן כוח אדם, עובד קבלן חיצוני, עובד עצמאי.

5.2.35. **עובד בגורם מזיק** - כל עובד החשוף לאחד או יותר מן הגורמים המזיקים בריכוז העולה על רמת הפעולה הסביבתית התעסוקתית, או שעובד במגע או בחשיפה, או תוך אפשרות של מגע או חשיפה לגורם בעבודה או בתהליך עבודה מן הנקובים בתוספות לתקנות בטיחות בעבודה, גהות תעסוקתית ובריאות העובדים, והוא עובד עבודה חלקית או מלאה ביום עבודה של 8 שעות מתוך יממה, במשך מספר שעות לשנה כמפורט בתקנות בטיחות בעבודה, גהות תעסוקתית ובריאות העובדים.

5.2.36. **רופא מורשה** - רופא מומחה לרפואה תעסוקתית, וכן רופא של שירות רפואי מוסמך ששר הכלכלה והתעשייה, בהסכמת שר הבריאות, הרשו לעניין תקנות גהות תעסוקתית.

5.2.37. **רמת הפעולה** - רמה של מחצית החשיפה המשוקללת המרבית המותרת או, אם לא נקבע ערך לחשיפה המשוקללת המרבית המותרת, מחצית תקרת החשיפה המותרת של הגורמים המזיקים הנקובים בתוספת הראשונה ובחלק א' בתוספת השנייה בתקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשע"א-2011.

5.2.38. **שירות רפואי מוסמך** - כל אחד מאלה:

(1) לשכה בריאות מחוזית או נפתית של משרד הבריאות, אם שר הבריאות הסמיכה להיות שירות רפואי מוסמך, בכלל או לעניינים מסוימים.

(2) קופת חולים, כהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי , התשנ"ד-1994.

(3) מוסד רפואי, ששר הכלכלה והתעשייה, בהסכמת שר הבריאות, הסמיכו לביצוע בדיקות רפואיות לעניין תקנות אלה.

5.2.39. **תאונת עבודה** - תאונה שאירעה לעובד תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו אצל מעבידו או מטעמו, ולעובד עצמאי - עקב עיסוקו במשלח ידו.

5.2.40. **תקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים - למפרט זה** - כל אחת מאלה:

(1) תקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשע"א-2011.

(2) תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש), התשמ"ד-1984.

(3) תקנות הבטיחות בעבודה (גהות תעסוקתית ובריאות העובדים בממיסים פחמימניים ארומטיים מסוימים), התשנ"ג-1993.

5.3. כללי

5.3.1. בעל עסק יקיים כהלכה את כל הוראות החקיקה הנוגעות לעניין לגבי סוג העסק שלו, לפי מספר העובדים, תהליכי העבודה, גורמים מזיקים, ציוד ומכונות, תנאי רווחה וכדומה.

5.3.2. דרישות בעניין הבטיחות והבריאות התעסוקתית חלות הן ביחס לעובדים והן ביחס לנמצאים במקום העסק וסביבתו. לכן, גם לגבי מבקרים במקום העסק שאינם עובדים - יינקטו לגביהם אמצעי בטיחות וגהות ע"י בעל העסק.

5.4. תנאים מוקדמים

5.4.1. לא יתחיל בעל עסק לתפוש חצרים כמפעל ולא יתחיל להשתמש בחצרים כמפעל אלא אם נמסרה, לפחות עשרה ימים מראש, הודעה בכתב למפקח עבודה אזורי או אם התיר המפקח בכתב לתפוש או להשתמש כאמור לפני תום עשרת הימים, בהתאם לדרישת סעיף 195 לפקודת הבטיחות בעבודה.

5.4.2. בעל עסק יתקין נקודות נאותות ונגישות לצורך הספקת מים ראויים לשתייה, שהגישה אליהן נוחה לכל העובדים במפעל, בהתאם לדרישת סעיף 136 לפקודת הבטיחות בעבודה.

5.4.3. בעל עסק יתקין ויקיים נוחיות מספיקות ונאותות לשימוש כל העובדים בעסק, נפרדות לגברים ולנשים, תקינות ובמצב נקי בכל עת, כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (נוחיות), התשכ"ה-1965.

5.4.4. בעל עסק, שמבוצע בו תהליך מסוכן לבריאות, יקצה לרשות העובדים מקום מתאים לאכילת ארוחותיהם, ובו שולחנות וכסאות במספר מספיק לשימוש העובדים, בהתאם לדרישת סעיף 158 לפקודת הבטיחות בעבודה.

5.4.5. בעל עסק ירכוש ויתקין בעסק ארגזי עזרה ראשונה, נגישים במהירות ובקלות בעת הצורך, עם תכולה הנדרשת בתקנות הבטיחות בעבודה (עזרה ראשונה במקומות עבודה), התשמ"ח-1988, בהתאם למספר העובדים.

5.4.6. בעל עסק יתקין אמצעי יניקה, ניקוז ופליטה טובים ויעילים, סמוך ככל האפשר למקום הימצאותו של הגורם המזיק וכן יתקין מערכות אוורור יעילות בכל מקומות העבודה והשהיה של העובדים החשופים לגורם מזיק בהתאם לדרישות תקנה 2 לתקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), תשע"א-2011.

5.4.7. בעל עסק, במקום שבו קיימת אטמוספירה נפיצה, יתקין מיתקן חשמלי מהסוג המונע התפוצצות; המיתקן יהיה מותאם לתקן ישראלי ת"י 60079, בהתאם לדרישת תקנה 10 לתקנות הבטיחות בעבודה (חשמל), תש"ן-1990.

5.5. <u>תנאים ברישיון</u>

5.5.1. **ארגון מערך הבטיחות**

(1) תנאי תשתית

(א) בעל עסק יאחסן חומר מסוכן כהגדרתו בחוק חומרים מסוכנים, במקום בר-פיקוח, רחוק ממקור חום ואש, עם שילוט מתאים, כאמור בתקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים הרלוונטיות לתחום העיסוק של העסק.

(2) תנאים תפעוליים

(א) בעל עסק לא יפעיל עסק מהסוג המפורט בתקנה 4 לתקנות ממונים על הבטיחות אלא לאחר שמינה ממונה על הבטיחות בעל אישור כשירות תקף באמצעות הטופס "הודעה על מינוי ממונה בטיחות" ולאחר שקיבל אישור ממפקח עבודה אזורי על המינוי.

(ב) בעל עסק מהסוג המפורט בתקנה 4 לתקנות ממונים על הבטיחות יעסיק ממונה על הבטיחות בהיקף העסקה כנדרש בנוהל היקף העסקת ממונים על הבטיחות של משרד הכלכלה והתעשייה.

(ג) בעל עסק שמינה ממונה על הבטיחות יקיים את חובותיו כמפורט בתקנה 11 לתקנות ממונים על הבטיחות.

(ד) בעל עסק לא יפעיל מכונת הרמה המופעלת בכוח מכני, חשמלי, הידראולי או פניאומטי, למעט עגורן אלא בידי אדם העונה לדרישות שפורטו בתקנה 18(ב) לתקנות העגורנאים ושמונה בידי בעל עסק למטרה זו באמצעות הטופס "מינוי מפעיל מכונת הרמה".

(ה) בעל עסק לא יפעיל מקום עבודה כהגדרתו בתקנות תכנית לניהול הבטיחות אלא כשבידיו תכנית לניהול בטיחות אשר הוכנה בידי מכין תכנית לניהול בטיחות,

בהתאם להוראות חובה בתכנית בטיחות המפורטות בתקנה 5 לתקנות תכנית לניהול בטיחות.

(ו) בעל עסק במקום עבודה כהגדרתו בתקנות תכנית לניהול הבטיחות ימלא אחר דרישות תקנה 3 לתקנות תכנית לניהול בטיחות.

(ז) בעל עסק, בו מועסקים לפחות 25 עובדים, יקים ועדת בטיחות כנדרש בסעיף 10 לחוק הארגון ויכשיר נאמני בטיחות כנדרש בתקנה 4 לתקנות מסירת מידע. מזכיר הועדה ידווח על הקמת הועדה כאמור בסעיף 5.6.1.(2).

(ח) בעל עסק ימנה "אדם כשיר" כהגדרתו בסעיף 38(ב) לפקודת הבטיחות בעבודה באמצעות כתב מינוי לאדם כשיר, לבצע פעולה במכונות שבתנועה ובממסרת שבתנועה כשאינן מגודרות.

(ט) בעל עסק לא יעסיק עובד בחומר או בציוד או בביצוע תהליך עבודה, שבהם קיימים סיכונים, אלא אם מסר לעובד תמצית מידע בכתב אודות הסיכונים אליהם העובד עלול להיות חשוף בעסק, לכל המאוחר ביום תחילת עבודתו, באמצעות נהלים והוראות עבודה ובטיחות מעודכנים, בהתאם לדרישת תקנה 7 לתקנות מסירת מידע.

(י) בעל העסק יקיים הדרכה לעובד החשוף לסיכונים, המותאמת לתפקידו ולסיכונים אליהם הוא חשוף, בדבר מניעת סיכונים והגנה מפניהם באמצעות בעל מקצוע מתאים ויוודא כי כל עובד הבין את הסיכונים והוא בקיא בנושא ההדרכה וכי הוא עובד על פיה. בעל העסק יחזור ויקיים הדרכה כאמור בהתאם לצורכי העובדים ולפחות אחת לשנה אלא אם נקבע אחרת בתקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים, והכל בהתאם לדרישות תקנות מסירת מידע.

(יא) בעל עסק ינהל פנקס רישום הדרכה בהתאם לתקנה 6 לתקנות מסירת מידע.

(יב) בעל עסק יחזיק במקום עבודה גיליון בטיחות (SDS) של כל חומר מסוכן, כהגדרתו בחוק חומרים מסוכנים, תשנ"ג-1993 (להלן - חוק חומרים מסוכנים), הנמצא במקום העסק; העתק מהגיליון יוחזק במקום נגיש ובהישג ידם של העובדים במקום העבודה, בהתאם לדרישות תקנות 3 ו-6 בתקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות, סיווג, אריזה, תווי סימון של אריזות), התשנ"ח-1998.

(יג) בעל עסק יסמן חומרים, ציוד ותהליכי עבודה מסוכנים במקום העבודה בתווית או בשלט אזהרה מתאימים ומובנים, וכן יתקין שלטי הדרכה לשימוש בציוד מגן אישי כנדרש בתקנה 8 לתקנות מסירת מידע.

(יד) בעל עסק יקבע נהלי עבודה ונהלי בטיחות וגהות ברורים וכתובים בעניין אחסון חומרי גלם, גלילי גז, תוצרת ונהלים לשינוע, יבצע בקרה על יישומם בבית העסק ויעדכן אותם בהתאם לצורך.

5.5.2. **בטיחות**

(1) תנאי תשתית

(א) בעל עסק יתקין ויקיים מיתקן חשמלי, בהתאם לדרישות תקנות הבטיחות בעבודה (חשמל), התש"ן-1990. בעל עסק יקיים את המיתקן החשמלי במצב תקין בכל עת.

(ב) בעל עסק יתקין אמצעי גישה בטוחים ומעברים נוחים וחופשים ממכשולים לכל מקום שאדם צריך לעבור בו, בהתאם לסעיף 49 לפקודת הבטיחות בעבודה.

(ג) בעל עסק יבצע עבודה בגובה על פי הדרישות המופיעות בתקנות עבודה בגובה ולפי סוג עבודה בגובה הרלוונטי.

(2) תנאים תפעוליים

(א) בעל עסק לא יעסיק עובד בעבודה בגובה אלא לאחר שהעובד קיבל הדרכה בידי מדריך עבודה בגובה והונפק לעובד "אישור על הדרכת עובד לביצוע עבודה בגובה" בתוקף המעיד על תחומי ההדרכה שאותם קיבל, בהתאם לתקנה 5 לתקנות עבודה בגובה.

(ב) בעל עסק לא יפעיל מכונות, ציוד וכלי עבודה אלא לאחר שהתקין התקני בטיחות ומיגון מתאימים המונעים מגע בין העובד לבין חלקים טעוני גידור, כהגדרתם בסעיף 37 לפקודת הבטיחות בעבודה, לפי הוראות החקיקה הרלוונטית הנוגעות לעניין, תקנים וכללי המקצוע המקובלים.

(ג) בעל עסק יחזיק התקני בטיחות ומיגון עבור חלקים טעוני גידור, המוזכרים בסעיף 5.5.2.(2)(ב) תקינים, כל עוד אלו מצויים בתנועה או בשימוש, בהתאם לדרישת סעיף 44 לפקודת הבטיחות בעבודה.

(ד) בעל עסק לא ימכור, לא ישכור ולא ישכיר מכונה או פריט כהגדרתם בתקנות הבטיחות בעבודה (מכירה והשכרה של מכונות, מיתקנים וציוד), התשס"א-2001 אלא אם ממלאים אחר דרישות פקודת הבטיחות בעבודה או תקנותיה לרבות תקן רשמי, ככל שקיים. ככל שהמכונה או הפריט ממלאים אחר דרישות הפקודה האמורה, בעל העסק יצרף הוראות הפעלה, אחזקה ובטיחות בשפה העברית. למכונה או פריט מיובאים, יצורפו הוראות אלו בשפה האנגלית.

(ה) בעל עסק יטלטל חומר מסוכן, כהגדרתו בחוק חומרים מסוכנים, בכלים ובאמצעים בטוחים ומתאימים, בהתאם לדרישת תקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים.

(ו) בעל עסק לא יפעיל מעלית, מכונת הרמה, אביזר הרמה ומיתקן לחץ (להלן – כלים טעוני בדיקה תקופתית) אלא אם נבדקו בתדירות שנקבעה בפקודת הבטיחות בעבודה ונמצאו תקינים בידי בודק מוסמך מתוך הרשימה הנמצאת בכתובת: http://apps.moital.gov.il/afikReports/R001.aspx

(ז) בעל עסק יחזיק בעסק את תסקירי הבדיקה התקפים של הכלים טעוני בדיקה תקופתית השייכים לעסק כאמור בסעיף 5.6.2.

(ח) בעל עסק יבצע תחזוקה שוטפת, על פי הוראות יצרן, לכלים טעוני בדיקה תקופתית.

(ט) בעל עסק יספק ציוד מגן אישי מתאים לכל עובד החשוף לסיכונים בעסק. ציוד מגן אישי יהיה באיכות נאותה, חזק ועמיד ובעל מבנה ותכונות למתן הגנה נאותה מפני הסיכונים שאותם הוא בא למנוע. בנוסף, יותאם הציוד, לפי תפקידו וצורתו, לאיבר הגוף של העובד שעליו הוא נועד להגן, וכן לסיכון שאותו הוא נועד למנוע.

ציוד מגן אישי יהיה בכמות מספקת לכל העובדים החשופים לסיכונים. ציוד מגן אישי יעמוד בדרישות תקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי), התשנ"ז-1997, ובהוראות התקן הרלוונטי לציוד, ככל שקיים ויתוחזק באופן המבטיח תקינותו, לרבות על פי הוראות יצרן הציוד. בעל העסק יחייב כל עובד החשוף לסיכונים בעסק להשתמש בציוד מגן אישי.

5.5.3. **בריאות תעסוקתית**

(1) תנאי תשתית

(א) בעל עסק בו מתבצעת עבודה בגורם מזיק, יתקין וינקוט אמצעי גיהות המפורטים בתקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים רלוונטיות לתחום העיסוק של העסק.

(ב) בעל עסק יתקין תאורה מספיקה ונאותה, טבעית או מלאכותית בכל חלק במפעל, בהתאם לדרישת סעיף 28 לפקודת הבטיחות בעבודה.

(ג) בעל עסק יקיים מידת חום סבירה בכל עמדת עבודה במפעל בהתאם לסעיף 30 לפקודת הבטיחות בעבודה.

(2) תנאים תפעוליים

(א) בעל עסק יחזיק את המפעל במצב נקי, בהתאם לדרישת סעיף 16 לפקודת הבטיחות בעבודה. בהתאם לסעיף 20 לפקודת הבטיחות בעבודה, בעל העסק רשאי להגיש בקשה לפטור מדרישה זו.

(ב) בעל עסק יאסוף ויסלק פסולת המכילה גורמים מזיקים מתחנות העבודה, כך שלא ייגרם מטרד או נזק לבריאות העובד, בהתאם לדרישת תקנה 2 לתקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), תשע"א-2011.

(ג) בעל עסק יתחזק וישמור אמצעי גיהות תעסוקתיים כאמור בסעיף 5.5.3(1)(א) במצב תקין, על פי כללי המקצוע המקובלים, בהתאם לדרישת תקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים.

(ד) בעל עסק לא יעסיק עובד בגורם מזיק מבלי שהעובד עבר בדיקה רפואית בידי רופא מורשה בתדירות שנקבעה בתקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים הרלוונטיות לתחום העסק ובתנאי שהעובד נמצא מתאים לעבודתו בגורם מזיק.

(ה) בעל עסק, הנדרש לבצע בדיקות רפואיות תעסוקתיות לעובד בגורם מזיק, בהתאם לדרישות תקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים הרלוונטיות לתחום העיסוק של העסק, יחזיק במקום העבודה את פנקס הבריאות של העובד, כל עוד העובד מועסק אצלו כאמור בפרק 5.6.2.

(ו) בעל עסק במקום עבודה שבו מתבצעת עבודה בגורם מזיק לא יבצע ניטור סביבתי תעסוקתי אלא אם נערך קודם לניטור סקר מקדים לצורך קביעת תכנית ניטור תעסוקתי. סקר מקדים יבוצע באמצעות בודק מעבדתי מוסמך, לפחות כל שנתיים או סמוך למועד הניטור אם בוצעו שינויים העלולים להשפיע על רמת החשיפה של העובדים, בהתאם לתקנה 1 לתקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), תשע"א-2011.

(ז) בעל עסק יבצע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות במקום עבודה בו עובדים בגורם מזיק באמצעות מעבדה מוסמכת ו/או בודק מעבדתי מוסמך בתדירות שנקבעה בתקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים הרלוונטיות לתחום העיסוק של העסק ובתקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), תשע"א-2011.

(ח) בעל עסק במקום עבודה שבו מתבצעת עבודה בגורם מזיק ותוצאות הבדיקות הסביבתיות התעסוקתיות מצביעות על חריגות, ינקוט בכל אמצעי טכנולוגי מיטבי זמין, ויפעל בהתאם להוראות כל דין וכללי המקצוע, לשם הורדת החשיפה לגורם האמור עד לערכי החשיפה המותרים, כפי שנקבעו בתקנות גהות תעסוקתית ובריאות העובדים או בספר, בהתאם לתקנה 2 לתקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), תשע"א-2011.

(ט) בעל עסק יפרסם בתחנות העבודה השונות במקום עבודה את תוצאות הבדיקות הסביבתיות התעסוקתיות, על מנת שיובאו לידיעת כל העובדים, בהתאם לתקנה 5 לתקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), תשע"א-2011.

(י) בעל עסק יתחזק אמצעי יניקה, ניקוז ופליטה טובים ויעילים, סמוך ככל האפשר למקום הימצאותו של הגורם המזיק וכן יתחזק מערכות אוורור טובות בכל מקומות העבודה והשהיה של העובדים החשופים לגורם מזיק, בהתאם לדרישות תקנה 2 לתקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), תשע"א-2011..

5.5.4. **רווחה לעובדים**

(1) תנאי תשתית

(א) בעל עסק יתקין ויקיים סידורי רחצה לשימוש העובדים, שהגישה אליהם תהיה נוחה, לרבות סבון ומגבות נקיות לניגוב, בהתאם לסעיף 140 לפקודת הבטיחות בעבודה. בעל עסק רשאי לבקש פטור מדרישה זו בהתאם לסעיף 141 לפקודת הבטיחות בעבודה.

(ב) בעל עסק יתקין ויקיים לשימוש העובדים מלתחה מספיקה ונאותה לבגדים שאין לובשים אותם בשעות העבודה בהתאם לסעיף 142 לפקודת הבטיחות בעבודה. בעל עסק רשאי לבקש פטור מדרישה זו בהתאים לסעיף 143 לפקודת הבטיחות.

(ג) בעל עסק יתקין כסאות או ספסלים מתאימים, בעלי משענת גב, במספר מספיק ובמצב תקין על מנת לאפשר לעובדים לשבת כאשר קיימת להם האפשרות, בהתאם לדרישת סעיפי 144 ו-145 לפקודת הבטיחות בעבודה. בעל עסק רשאי לבקש פטור מדרישה זו בהתאם לסעיף 146 לפקודת הבטיחות.

5.6. <u>דיווחים הצהרות ואחזקת מסמכים</u>

5.6.1. חובת דיווח והצהרות

(1) בעל עסק שבעסקו ארעה תאונת עבודה או חלה אחד העובדים במחלת מקצוע, ישלח למפקח עבודה אזורי דיווח באמצעות "טופס הודעה על תאונת עבודה/מחלת מקצוע" לגבי כל אלה:

(א) תאונת עבודה כאשר הנפגע נעדר למשך יותר מ- 3 ימים ממקום עבודתו, בהתאם לסעיף 3 לפקודת תאונות ומחלות משלח-יד (הודעה), 1945.

(ב) מחלת משלח יד (מקצוע) כמפורט ברשימת מחלות מקצוע המחייבות הודעה לפיקוח על העבודה, בהתאם לסעיף 5 לפקודת תאונות ומחלות משלח-יד (הודעה), 1945.

(ג) מקרה מסוכן כמפורט ב- (הודעה על מקרים מסוכנים במקומות עבודה), התשי"א-1951.

(2) בעסק בו קיימת חובה להקים ועדת בטיחות, מזכיר ועדת הבטיחות כאמור בסעיף 5.5.1.(2)(ז), ישלח במכתב רשום למפקח עבודה אזורי הודעה על הקמת ועדת בטיחות בהתאם לסעיף 12 לחוק הארגון ויפרט בה שמות חברי הועדה, יושב הראש והמזכיר. מזכיר ועדת הבטיחות ישלח למפקח עבודה אזורי פרוטוקול מישיבות הועדה או תמצית ממנו.

5.6.2. **אחזקת מסמכים** - בעל עסק יחזיק בכל עת את המסמכים הבאים הרלוונטיים לעסק:

(1) טופס מינוי מפעיל מכונת הרמה (למעט עגורן) - כל עוד העובד מועסק בעסק.

(2) פנקס רישום הדרכה, בהתאם לטופס "רישום הדרכה" - לתקופה של שנה מתאריך ביצוע ההדרכה.

(3) אישור מפקח עבודה אזורי על מינוי ממונה על הבטיחות, המועסק בעסק או המספק שירותים לעסק.

(4) אישור תקף על הדרכת עובד לביצוע עבודה בגובה (האישור ניתן לתקופה של שנתיים מתאריך הנפקתו).

(5) כתב מינוי לאדם כשיר - כל עוד העובד מועסק בעסק.

(6) תסקיר בדיקה תקף של בודק מוסמך לאבזרי הרמה.

(7) תסקיר בדיקה תקף של בודק מוסמך למכונת הרמה.

(8) תסקיר בדיקה תקף של בודק מוסמך למעלית.

(9) תסקיר בדיקה תקף של בודק מוסמך למיתקן לחץ.

(10) סקר מקדים מבודק מעבדתי מוסמך - (הסקר יישמר לתקופה של 20 שנה מתאריך ביצועו)

(11) דוח בדיקה סביבתית תעסוקתית ממעבדה מוסמכת (משרד הכלכלה והתעשייה) - (דוחות הבדיקה יישמרו לתקופה של 20 שנה מתאריך ביצוען).

(12) פנקס בריאות מרופא מורשה - כל עוד העובד מועסק בעסק.

(13) פנקס המפעל בהתאם לסעיף 198 לפקודת הבטיחות בעבודה.

פרק 6 - הרשות הארצית לכבאות והצלה

6.1 <u>הוראות חוק הנוגעות לעניין</u>

6.1.1 חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012.

6.1.2 חלק ג' - בטיחות אש בבניינים לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970.

6.2 <u>הגדרות</u>

6.2.1 "**אגף אש**" - חלק מבניין המופרד מחלקי הבניין האחרים באמצעות אלמנטים עמידי אש כמפורט בתקנות התכנון והבנייה.

6.2.2 "**אמצעי בטיחות אש והצלה**" - אמצעים המותקנים בנכסים, דרך קבע או באופן ארעי, ומיועדים, בין השאר, לכל אחד מאלה:

(1) מניעת דליקות והתפשטותן.

(2) כיבוי דליקות, צמצום נזקיהן והקלת פעולות לכיבוי דליקות.

(3) מילוט וחילוץ לכודים והקלת פעולות למילוטם ולחילוצם.

(4) הצלת חיי אדם ורכוש.

(5) דרכי התקשרות.

(6) כל צורך הנדרש לביצוע פעולות כיבוי והצלה.

6.2.3 "**גורם מוסמך**" - אחד מאלה:

(1) מעבדה שהוסמכה על-ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, על-פי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, תשנ"ז-1997, בתחומים ובסוגי בדיקות שלגביהם נדרש האישור.

(2) מי שיש לו תו תקן לתחזוקת מערכות בתחום שלגביו נדרש האישור.

6.2.4 "**גישה למוצא בטוח**" (**Exit Access**) - חלק מדרך מוצא, לרבות פרוזדורים ומעברים, שתחילתו בכל נקודה שהיא בעסק וסופו בכניסה למוצא בטוח או מחוץ לעסק או בדלת יציאה חיצונית.

6.2.5 "**גפ"מ**" - גז פחמימני מעובה כמשמעותו בתקן ישראלי ת"י 158 מתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ).

6.2.6 "**דלת אש**" - כמשמעותה בתקן ישראלי ת"י 1212 דלתות אש - עמידות-אש.

6.2.7 "**דרך מוצא**" (**Means of Egress**) - נתיב יציאה מעסק, הפנוי ממכשולים והכולל אחד או יותר ממרכיבים אלה:

(1) גישה למוצא בטוח.

(2) יציאה.

(3) מוצא בטוח.

6.2.8 "**הנדסאי**" - הנדסאי רשום, כמשמעותו בחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012, אשר עוסק בתחום ובסוג בדיקות שלגביהם נדרש האישור.

6.2.9 "**חומר לא דליק**" - כמשמעותו בתקן ישראלי ת"י 755, סיווג בשרפה של מוצרי בנייה ואלמנטי בניין - שיטות בדיקה וסיווג לפי תוצאות הבדיקה.

6.2.10. "**חומר ציפוי וגימור**" - חומר המשמש לציפוי, כיסוי או חיפוי, לרבות: טפטים, ציפוי עץ, שטחים, פרקט, תקרות עץ, בד, או PVC.

6.2.11. "**חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה**" - חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, תשע"ב-2012.

6.2.12. "**חוק התקנים**" - חוק התקנים, התשי"ג-1953.

6.2.13. "**ידית בהלה**" - דלת בעלת מנגנון בהלה המקיים את הדרישות המנויות בפרט 3.2.1.21 (ב) לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה.

6.2.14. "**יציאה**" **(Exit Discharge)** - חלק מדרך מוצא שתחילתו בסופה של גישה למוצא בטוח או בסופו של מוצא בטוח וסיומו ברחוב, בין במישרין ובין דרך שטח פתוח.

6.2.15. "**מהנדס**" - מהנדס רשום, כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958, אשר עוסק בתחום ובסוג בדיקות שלגביהם נדרש האישור.

6.2.16. "**מוסך קבוצה א**" - מוסך שמתקיימים בו כל אלה:

(1) שטחו עד 1,000 מ"ר.

(2) שוכן במפלס הכניסה הקובעת לבניין.

(3) שוכן בבניין בעל קומה אחת.

(4) שוכן בבניין ללא קומת מרתף.

(5) לא מתקיימת בו פעילות צביעה ואין בו אחסון צמיגים.

(6) ממוקם באחד מהמקומות הבאים:

(א) במבנה בודד והמרחק בינו לבין מבנה סמוך הוא לפחות 5 מטר.

(ב) באזור שמיועד לתעשייה והוא מופרד ממבנה הצמוד לו במחיצה עמידת אש למשך שעה לפחות כולל פתחים ודלתות. במידה והמבנה בעל חלל מעל 4 מטר גובה מחיצת האש תהיה עד לגובה 4 מטר.

6.2.17. "**מוסך קבוצה ב**" - מוסך שמתקיימים בו כל אלה:

(1) שטחו עד 2,000 מ"ר.

(2) שוכן במפלס הכניסה הקובעת לבניין.

(3) משתרע על פני שני מפלסים לכל היותר.

(4) שוכן בבניין ללא קומת מרתף.

(5) תותר אחסנת צמיגים בשטח שאינו עולה על 20 מ"ר, מאוחסנים במדפים קבועים עד לגובה 3.5 מטר, במדפים ניידים או במערום עד לגובה 1.5 מטר.

(6) ממוקם באחד מהמקומות הבאים:

(א) במבנה בודד והמרחק בינו לבין מבנה סמוך הוא לפחות 5 מטר.

(ב) באזור שמיועד לתעשייה והוא מופרד ממבנה הצמוד לו במחיצה עמידת אש למשך שעה לפחות כולל פתחים ודלתות.

(ג) באזור שמיועד לעסקים והוא מופרד מהמבנה הצמוד לו במחיצה עמידת אש למשך שעה לפחות כולל פתחים ודלתות.

(ד) במידה והמבנה בעל חלל מעל 4 מטר גובה מחיצת האש תהיה עד לגובה 4 מטר.

6.2.18. "**מוסך קבוצה ג**" - מוסך שמתקיימים בו כל אלה:

(1) שטחו עד 2,000 מ"ר.

(2) מתקיימים בו אחד או יותר מהתנאים הבאים:

(א) שוכן בבניין בעל קומת מרתף.

(ב) יש עיסוק אחר מתחת למוסך והוא מופרד ממנו במחיצה עמידת אש למשך שעתיים לפחות כולל פתחים או דלתות.

(ג) יש עיסוק אחר מעל למוסך והוא מופרד ממנו במחיצה עמידת אש למשך שעתיים לפחות כולל פתחים או דלתות.

(ד) יותר מחסן חלפים בשטח של עד 400 מטר.

(ה) תותר אחסנת צמיגים בשטח שאינו עולה על 150 מ"ר, מאוחסנים במדפים קבועים עד לגובה 3.5 מטר, במדפים ניידים או במערום עד לגובה 1.5 מטר.

(3) ממוקם באחד מהמקומות הבאים:

(א) במבנה בודד והמרחק בינו לבין מבנה סמוך הוא לפחות 5 מטר.

(ב) באזור שמיועד לתעשייה והוא מופרד מהמבנה הצמוד לו במחיצה עמידת אש למשך שעה לפחות כולל פתחים ודלתות.

(ג) באזור שמיועד לעסקים והוא מופרד מהמבנה הצמוד לו במחיצה עמידת אש למשך שעה לפחות כולל פתחים או דלתות.

(ד) באזור שייעודו מגורים והוא מופרד מהמבנה הצמוד לו במחיצה עמידת אש למשך שעתיים לפחות כולל פתחים ודלתות.

(ה) במידה והמבנה בעל חלל מעל 4 מטר גובה מחיצת האש תהיה עד לגובה 4 מטר.

6.2.19. "**מוסך קבוצה ד'**" - מוסך שאינו מוסך קבוצה א' ב' או ג' ואשר נדרש בסקר סיכונים.

6.2.20. "**מוצא בטוח**" **(Exit)** - חלק מדרך מוצא, המופרד משאר חלקי העסק על-ידי אלמנטים עמידי אש ודלתות אש והמוביל אל היציאה או אל מחוץ לעסק.

6.2.21. "**נוזל דליק**" - כל נוזל שנקודת ההבזקה שלו אינה עולה על 65 מעלות צלזיוס בבדיקת Pensky Martens Closed Tester Method ASTM D 93-66.

6.2.22. "**נותן אישור**" - לעניין פרק זה, עובד רשות הכבאות וההצלה, שהוסמך לכך על-ידי השר לביטחון פנים.

6.2.23. "**ציוד כיבוי**" - ציוד, מתקנים וחומרים המשמשים לכיבוי דליקות ומניעתן.

6.2.24. "**רשות הכבאות והצלה**" - הרשות הארצית לכבאות והצלה שהוקמה בחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012.

6.2.25. "**תעודת בדיקה**" - תעודת בדיקה בדבר התאמה לתקן שניתנה לפי סעיף 12 לחוק התקנים.

6.2.26. "**תקן ישראלי (ת"י)**" - תקן ישראלי רשמי או תקן ישראלי כמשמעותו בחוק התקנים.

6.2.27. "**תקן בינלאומי מקובל**" - תקן אירופי (EN) או תקן לאומי באחת המדינות הבאות: ארה"ב (ANSI), בריטניה (BSI), צרפת (NF), גרמניה (DIN), יפן (JIS).

6.2.28. תקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970.

6.3 <u>תנאים מוקדמים</u>

6.3.1. לבקשת רישיון עסק או להיתר זמני (להלן - בקשה) יצורפו המסמכים המנויים להלן:

(1) אפיון רשת המים המזינה את העסק, לפי הטופס שבנספח "בדיקת אופיין רשת מים למבנה על-פי נוהל 529", שנחתם על-ידי אחד מאלה:

(א) מהנדס.

(ב) הנדסאי.

(ג) גורם מוסמך.

(2) נספח תיאור אמצעים לבטיחות אש, כאמור בתקנה 11א לתקנות התכנון והבנייה. דרישה זו לא תחול על עסק ששטחו הכולל אינו עולה על 100 מ"ר, ושאינו מיועד להכיל מעל 50 איש או לאחסון חומרים מסוכנים. ניתן להגיש העתק מנספח תיאור אמצעים לבטיחות אש שצורפה לבקשה להיתר בנייה, ובלבד שיצורפו אליו כל אלה:

(א) העתק מהיתר הבנייה.

(ב) הצהרה בחתימת ידו של המבקש, לפיה לא נעשה שינוי פנימי או שינוי בשימוש של הבניין המשמש את העסק, כולו או מקצתו, מיום הכנת הנספח האמור.

6.4 <u>רישום ודיווח</u>

6.4.1. בעל העסק יודיע לנותן האישור על כוונה לניתוק יזום של מערכות כיבוי אש על ידו וזאת לכל הפחות שבעה ימים לפני היום בו מתוכנן הניתוק; לעניין סעיף זה, "מערכת כיבוי אש" - אחת מהמערכות הבאות, אם מתקיימת לגביה חובת התקנה על-פי דין: גלאים, מתיזים, גנרטור, מערכת על-לחץ ושחרור עשן.

6.4.2. בעל העסק יודיע לנותן האישור באופן מידי בכל פעם שאחת ממערכות כיבוי אש חדלה מלפעול.

6.5 <u>כללי</u>

6.5.1. בעל העסק יפעיל את העסק תוך נקיטה והתקנת אמצעי בטיחות אש והצלה ההולמים את היקף הפעילות בעסק, רמת הסיכון הנובעת מאופי הפעילות בעסק, ממספר השוהים בו, ממיקומו, שטחו ועל פי כל דין.

6.5.2. מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 6.5.1, אין בהוראות מפרט זה כדי לגרוע מהדרישות הקבועות בתקנות התכנון והבנייה, לצורך קבלת היתר בנייה, כפי שחלו במועד בו הוגשה הבקשה להיתר בנייה, ובכל מקום בו ישנה התייחסות במפרט לדרישות הנוגעות לבטיחות אש בעסק, הן יבואו בנוסף לדרישות תקנות אלו.

6.5.3. הפניות במפרט לתקן ישראלי מחייבות שתתקיים התאמה מלאה בין מבנה העסק, תכולתו ואמצעי בטיחות אש והצלה בו, לבין דרישות הקבועות בתקן; ובעל העסק, או מי מטעמו שמונה לעסוק בתחום זה, מחויב להכיר את דרישות התקן ולוודא שתתקיים התאמה מלאה של העסק כנדרש.

6.5.4. הדרישות המופיעות במפרט יקוימו לכל אורך תקופת פעילותו של העסק, ובעל העסק אחראי לכך שלא יתבצעו כל שינויים שהם בעסק העומדים בסתירה להוראות המפרט ולתנאי הרישיון.

6.5.5. תחזוקת אמצעי בטיחות אש והצלה:

(1) אמצעי בטיחות אש והצלה יימצאו במצב תקין בכל עת, ובעל רישיון העסק יוודא את ביצוען של הבדיקות, הטיפולים וכל פעולה אחרת הנדרשת לצורך כך (להלן - תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה).

(2) תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה תתבצע לפי הוראות התקן הישראלי התקף והוראות היצרן, ואם ניתנו הוראות נוספות על-ידי נותן האישור, בהתאם להוראות אלו.

6.6 <u>דרכי גישה</u>

6.6.1. בעל העסק יבטיח את קיומן של דרכי גישה לעסק לצורך פעילות כיבוי והצלה.

6.7 <u>הפרדות ועמידות אש</u>

6.7.1. בעסק תהיה הפרדת אש ועשן בין חללים פנימיים בשטח של 140 מ"ר ומעלה (לא כולל open space) ושטחים המשמשים לאחסנה לבין שאר חלקי העסק, וכן בין העסק לשאר חלקי הבניין האחרים. ההפרדה האמורה תבוצע באמצעות:

(1) קירות בעלי עמידות אש למשך שעתיים לפחות. הקיר יהיה בנוי מלבנים או מבלוקים או מבטון.

(2) פתחי כניסה או יציאה בין השטח המשמש לאחסנה לבין שאר חלקי העסק, וכן בין העסק לשאר חלקי הבניין האחרים יסגרו על-ידי דלת או חלון בעלי עמידות אש שמשכה 30 דקות לפחות וכשל תחילי ויציבות שמשכו 90 דקות לפחות ושעומדים בתקן ישראלי ת"י 1212 דלתות אש - עמידות אש.

(3) חומרי הציפוי והגימור שבהם ייעשה שימוש במבנה או במבנים המשמשים את העסק יעמדו בתקן ישראלי ת"י 921 השימוש בחומרי בנייה לפי תגובותיהם בשריפה. בדיקת אי דליקותם וסיווגם של החומרים תיערך בהתאם לתקן ישראלי ת"י 755 סיווג בשרפה של מוצרי בנייה ואלמנטי בניין - שיטות בדיקה וסיווג לפי תוצאות הבדיקה. לעניין סעיף זה – שימוש בחומרי ציפוי וגימור כולל הן שימוש הן פנימי והן שימוש חיצוני.

6.7.2. שלד המבנה וקירותיו החיצוניים של מוסך קבוצה א' יהיו עשויים מחומר לא דליק.

6.7.3. שלד המבנה וקירותיו החיצוניים של מוסך קבוצה ב' ו-ג' יהיו עשויים מחומר עמיד אש למשך שעתיים לפחות.

6.7.4. עמידות האש של שלד מבנה וקירותיו החיצוניים של מוסך קבוצה ד' תקבע בהתאם למסקנות סקר סיכונים שיאושרו על-ידי נותן האישור.

6.8 <u>דרכי מוצא</u>

6.8.1. **פתחי יציאה**

(1) בעסק המיועד להכיל עד 50 איש, יהיה פתח יציאה אחד ברוחב של 0.9 מ' נטו לפחות.

(2) בעסק המיועד להכיל למעלה מ-50 איש אך לא יותר מ-500 איש, יהיו לפחות שני פתחי יציאה ברוחב של 1.1 מ' נטו כל אחד, וכיוון הפתיחה של הדלת יהיה כלפי כיוון המילוט.

(3) בעסק המיועד לאחסון חומרים מסוכנים, לייצורם או לשימוש בהם וגודלו עולה על 20 מ"ר, יהיו לפחות שני פתחי יציאה ברוחב של 0.9 מ' נטו כל אחד, וכיוון הפתיחה של הדלת יהיה כלפי כיוון המילוט.

6.8.2. דרכי המוצא, לרבות פתחי היציאה יהיו פנויים מכל מכשול בכל עת.

6.8.3. הותקן מנעול על דלת בדרך המוצא, יהיה ניתן לפתוח את הדלת מכיוון המילוט בלא מפתח נשלף.

6.9 <u>שילוט</u>

6.9.1. בעסק יותקן שילוט וסימון, כמפורט בסימן י"ח לפרק ב' לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה, בשינויים המחויבים.

6.9.2. בעסק יותקנו שלטים פולטי אור כמפורט מטה:

(1) "חשמל, לא לכבות במים" - על גבי לוחות חשמל.

(2) "מפסק זרם ראשי" - בסמוך למפסק במקום בולט ונגיש.

(3) "עמדת כיבוי אש".

(4) "ברזי שריפה" - בסמוך לברז.

(5) "ברזי הסנקה לעמדות" - בסמוך לברז.

(6) "ברזי הסנקה למתזים" - בסמוך לברז.

(7) "דלת אש, החזק סגורה" - על גבי הדלת בכל מקום בו נדרשת דלת אש.

(8) "חדר שירות" (בהתאם לשימוש החדר הסקה/דוודים/מיזוג/אשפה וכו').

6.9.3. בתא עבודה לרכב המונע בגפ"מ יוצב שילוט בנושאים הבאים או שעליהם כתוב כמפורט מטה:

(1) נוהל כיבוי שריפות.

(2) נהלי עבודה בתא, הכוללים מקרה של דליפות.

(3) איסור עישון.

(4) "תא מיועד לרכב המונע בגפ"מ בלבד".

(5) "אין כניסה פרט לאנשים מוסמכים".

(6) "לחצן אזעקת אש".

6.9.4. הכיתוב על השלטים יהיה בגוון אדום על רקע לבן; גובה האותיות יהיה 3 ס"מ לפחות, ועוביין שבעה מ"מ לפחות; השלטים יותקנו בסמוך למתקן בגובה של 1.5 מ' לפחות מעל הרצפה.

6.9.5. חומרים מסוכנים ישולטו ויסומנו.

6.10 <u>תאורת חירום</u>

6.10.1. בעסק תותקן תאורת חירום שתתחיל לפעול ותאיר את נתיב המילוט במקרה של כשל בהספקת החשמל או נפילה במתח החשמל.

6.10.2. תאורת החירום תותקן מעל פתחי העסק ובמעברים המשרתים יותר משישה אנשים או שאורכם עולה על 15 מטרים, לאורך דרך המוצא כולל מעברי מילוט אחוריים, בשטח העסק.

6.10.3. תאורת החירום תתבסס על גופי תאורה עצמאיים הניזונים מסוללות נטענות או מערכת מרכזית לגיבוי חשמלי מבוקרת טעינה, הכוללת מצבר נטען. גופי תאורת חירום יהיו מוזנים משני מעגלי הזנה נפרדים המוזנים ממערכות נפרדות.

6.10.4. גופי תאורת החירום יתאימו לתקן ישראלי ת"י 20, חלק 2.22 מנורות: דרישות מיוחדות - מנורות לתאורת חירום.

6.11. <u>אספקת מים (כולל ברזי כיבוי)</u>

6.11.1. בעל העסק ינקוט בכל האמצעים הדרושים על מנת שאספקת המים תהא בכמות ובלחץ הדרושים לשם פעולתו התקינה של כלל ציוד הכיבוי שיש להתקינו בעסק.

6.11.2. במוסך יותקנו ברזי כיבוי פנימיים בקוטר ״2 בהתאם לתקן ישראלי ת״י 448 הידרנט לכיבוי אש חלק 1 וחלק 3, בסמוך לעמדות עבודה, בספיקה של 250 ל/ד ובלחץ שלא יקטן מ-1.4 אטמוספרות. מספר ברזי הכיבוי ייקבע באופן שכל נקודה בעסק תהיה במרחק של עד 25 מ' מברז כיבוי.

6.11.3. בקרבת המבנה יותקן ברז כיבוי חיצוני בקוטר ״3 בהתאם לתקן ישראלי ת״י 448 הידרנט לכיבוי אש חלק 1 וחלק 3, בספיקה של 500 ל/ד בלחץ שלא יקטן מ-1.4 אטמוספרות. הברז יותקן במרחק שאינו עולה על 50 מטרים מפתח המוסך.

6.11.4. אם מותקנת במקום מערכת כיבוי אוטומטית במים (ספקינקלרים), יש להוסיף את אספקת המים הנדרשת למערכת המתיזים לאספקת המים המצוינת לעיל לצורך חישוב אספקת המים הכוללת.

6.11.5. במבנה בעל 3 קומות ומעלה, יותקן חיבור כבאים להסנקת מים לברזי הכיבוי המתוקנים בו. ברז ההסנקה יוצב מחוץ למבנה במרחק שלא יעלה על 6 מטרים מקצהו.

6.12. <u>ציוד כיבוי</u>

6.12.1. בעסק ששטחו עד 120 מ״ר, יותקן גלגלון כיבוי אש עם זרנוק בקוטר ״3/4, באורך שיתן מענה לכיסוי כל שטח העסק עם מזנק צמוד. תשתית הצינורות לגלגלון תהיה ממתכת; אם קיימת הפרדת אש ועשן בין חלקי העסק, יש להתקין ציוד כאמור בכל אחד מחלקיו.

6.12.2. בקרבת כל ברז כיבוי פנימי יותקן ארון ציוד כיבוי אש אשר יכלול:

(1) 2 זרנוקים בקוטר ״2 באורך 15 מ' כל אחד.

(2) מזנק בקוטר ״2.

(3) גלגלון עם צינור בקוטר ״3/4 עם מזנק צמוד.

(4) מטפה אבקה במשקל של שישה ק״ג.

הציוד יאוכסן בארון שמידותיו לכל הפחות: גובה 120 ס״מ, רוחב 80 ס״מ, ועומק 30 ס״מ. על הארון ייכתב: ״עמדת כיבוי אש״.

6.12.3. תשתית הצינורות לברזים הרשומים לעיל תהיה מתכת.

6.12.4. בעסק יוצבו מטפי כיבוי מסוג אבקה יבשה בגודל של שישה ק״ג. מספר המטפים יתאים לתקן ישראלי ת״י 129, חלק 2 מטפים מיטלטלים: התאמה, התקנה וסימון. בדיקת המטפים ותחזוקתם תעשה לפי האמור בתקן ישראלי ת״י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים - תחזוקה.

6.12.5. במוסך המטפל בכלי רכב המונעים בגפ״מ יותקנו מטפי כיבוי CO_2 - בכמות שלא תפחת משניים.

6.12.6. עמדות כיבוי האש יותקנו בסמוך לפתחי היציאה ובמקומות נוספים כך שיתנו מענה לכיסוי כל שטח העסק.

6.12.7. ציוד הכיבוי יהיה נגיש וזמין ויוחזק במצב תקין בכל עת.

6.13. <u>מערכת מתזים</u>

6.13.1. במוסך קבוצה ג', וכן במוסך קבוצה ד' ככל שהדבר יידרש בהתאם למסקנות סקר סיכונים שאושר על-ידי נותן האישור, תותקן מערכת כיבוי אש אוטומטית במים המותקנת על-פי תקן הישראלי ת"י 1596 מערכות מתזים - התקנה (להלן - מערכת מתזים). מערכת המתיזים תכלול גם את החלק הפנימי של תא הצביעה למעט מקרים בהם הוראות יצרן התא אוסרות זאת.

6.13.2. מערכת המתזים תתוכנן ותותקן לפי האמור בתקן ישראלי ת"י 1596 מערכות מתזים - התקנה. ככל שאין בעסק הפרדות אש בין יעודים או שימושים, תתוכנן ותותקן בחלקים אלה מערכת בהתאם לרמת הסיכון המחמירה ביותר.

6.13.3. מערכת המתזים תתאים בכל עת לסיווג המבנה, ייעודו, מיקומו, לשטחו, השימוש בו ודרגת סיכון האש של חלקיו (כגון: אזור אחסנה, אזור משרדים, אזור מכירות וכו').

6.13.4. יש לקבל אישור בכתב על התאמת תוכניות מערכת המתזים והצהרת מהנדס, כי מתקיימות דרישות תקן ישראלי ת"י 1596. העתק מתעודת בדיקה והצהרת מהנדס כמשמעותו בתקן האמור, יוגשו לנותן האישור.

6.13.5. מערכת המתזים תתוחזק במצב תקין בכל עת.

6.13.6. בדיקת מערכת המתזים תעשה על פי תקן ישראלי ת"י 1928 מערכות לכיבוי אש במים - בקרה, בדיקה ותחזוקה. העתק מתעודת הבדיקה בצירוף מפרט הבדיקה יוגש לנותן האישור.

6.14. <u>מערכת גילוי אש ועשן</u>

6.14.1. במוסך קבוצה ב' תותקן מערכת גילוי אש ועשן, המותקנת על-פי תקן ישראלי ת"י 1220, חלק 3 מערכות גילוי אש - הוראות התקנה ודרישות כלליות.

6.14.2. המערכת תהיה פרוסה בכל חלקי העסק.

6.14.3. מערכת גילוי אש ועשן תתוחזק במצב תקין בכל עת.

6.14.4. בדיקת מערכת גילוי האש והעשן תעשה על-פי תקן ישראלי ת"י 1220 חלק 11 מערכות גילוי אש - תחזוקה. העתק מתעודת הבדיקה, שתערך לפי נוסח נספח ג' לתקן הנ"ל, יוגש לנותן האישור.

6.15. <u>מערכת חשמל</u>

6.15.1. לוחות חשמל במוסך יעמדו באחד מהתנאים הבאים:

(1) מותקן בחדר שקירותיו, רצפתו ותקרתו ייבנו מחומר לא דליק למשך 60 דקות לפחות והדלת תהיה עמידת אש למשך 30 דקות לפחות ובעלת סגירה אוטומטית כך שהפתיחה מבחוץ תחייב שימוש במפתח ופתיחתה מבפנים תהיה חופשית.

(2) מותקן באזור העבודה בתוך ארון נפרד העשוי חומר בלתי דליק.

(3) מותקן במבנה בו קיימת מערכת מתזים.

6.15.2. בלוחות חשמל הממוקמים בעסק יותקנו המערכות הבאות:

(1) לוח חשמל בעל זרם של 63 אמפר - ככל שנדרש להתקין בעסק מערכת גילוי אש ועשן, יותקן גלאי עשן בלוח החשמל.

(2) לוח חשמל בעל זרם של 80 אמפר - ככל שנדרש להתקין בעסק מערכת גילוי אש ועשן, יותקן גלאי עשן בלוח החשמל ומערכת ניתוק לוח חשמל ממקור ההזנה.

(3) לוח חשמל בעל זרם של 100 אמפר ומעלה - תותקן מערכת גילוי אש או עשן הכוללת גלאים, מערכת כיבוי אוטומטית יבשה ומערכת ניתוק לוח חשמל ממקור ההזנה.

(4) על אף האמור בסעיף 6.15.2.(3), אין חובה להתקין מערכת כיבוי אוטומטית בלוח חשמל בעל זרם של 100 אמפר ומעלה המקיים את כל הדרישות הבאות:

(א) עומד בתקן ישראלי ת"י 61439.

(ב) מותקן בו גלאי עשן.

(ג) מותקן בו מערכת ניתוק לוח חשמל ממקור הזנה.

(ד) נמצא באזור כיסוי של מערכת כיבוי אוטומטית.

6.15.3. מערכת גילוי האש ו/או העשן המתוקנת בלוח החשמל, תותקן על-פי תקן ישראלי ת"י 1220, חלק 3 מערכות גילוי אש - הוראות התקנה ודרישות כלליות.

6.15.4. מערכת הכיבוי האוטומטית היבשה המותקנת בלוח החשמל, תותקן על-פי תקן ישראלי ת"י 5210 מערכות לכיבוי אש בארוסול או תקן ישראלי ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.

6.15.5. במבנה ששטחו עולה על 500 מ"ר, יותקן מפסק חשמל חירום במקום בולט ונגיש אשר במקרה חירום ינתק את זרם החשמל לכל המבנה.

6.15.6. מערכת גילוי אש ועשן המותקנת בלוח החשמל, תתוחזק במצב תקין בכל עת.

6.15.7. מתקני החשמל בעסק יבדקו באופן תקופתי בהתאם להנחית רשות הכבאות וההצלה "בדיקה תקופתית למתקני חשמל - עדכון" ועל פי כל דין.

6.16. נוזלים דליקים

6.16.1. לא יאוחסנו נוזלים דליקים בתוך שטח מבנה המוסך.

6.16.2. נוזלים המאוחסנים מחוץ למבנה יופרדו ממנו במחיצה עמידת אש לשעתיים לפחות.

6.16.3. נוזלים דליקים בכמות הכוללת של מעל 400 ליטר, יאוחסנו במאצרה בעלת קיבולת של 110% מסך נפח הנוזלים. במקום אחסון הנוזלים תותקן מערכת כיבוי אוטומטית ייעודית בנוסף למערכת הכיבוי האוטומטית המותקנת במבנה.

6.17. צביעה

6.17.1. פעילות צביעה תותר במוסך קבוצה ב' ו-ג' בלבד ובהתקיים כל אלה:

(1) פעילות הצביעה מתבצעת בתא צביעה יעודי אשר הותקן בהתאם להוראות היצרן (להלן - התא).

(2) בתא מותקנת מערכת אוורור וסינון; מערכת האוורור והסינון תתוחזק במצב תקין, בכל עת.

(3) בתא מותקנת מערכת אוורור וסינון; מערכת האוורור והסינון תתוחזק במצב תקין, בכל עת.

(4) בתא יעשה שימוש בציוד חשמלי מוגן נגד התפוצצות (Explosion Proof) בהתאם להוראות תקן ישראלי ת"י 60079 ציוד חשמלי לשימוש באטמוספרות נפיצות של גזים - דרישות כלליות.

(5) במידה ואין במוסך מערכת כיבוי אש אוטומטית במים, תותקן מערכת כיבוי אוטומטית ייעודית בתא הצביעה.

6.17.2. נותן האישור רשאי להתיר פעילות צביעה במוסך קבוצה ד' ואת התנאים לכך בהתאם למסקנות סקר סיכונים שיאושרו על ידו.

6.18. <u>אחסון צמיגים</u>

6.18.1. אחסנת צמיגים תותר במוסך קבוצה ב' ו-ג' בלבד.

6.18.2. גובה אחסון הצמיגים לא יעלה על:

(1) במדפים קבועים - עד לגובה 3.5 מטרים.

(2) במדפים ניידים או במערום - עד לגובה 1.5 מטרים.

6.18.3. שטח אחסנת צמיגים לא יעלה על:

(1) במוסך קבוצה ב' - 20 מ"ר.

(2) במוסך קבוצה ג' - 150 מ"ר.

6.18.4. נותן האישור רשאי להתיר אחסנת צמיגים במוסך קבוצה ד' ואת התנאים לכך בהתאם למסקנות סקר סיכונים שיאושרו על ידו.

6.19. <u>מערכת שליטה בעשן</u>

6.19.1. במוסך יותקנו פתחי שחרור עשן בשטח של 2% לפחות משטח הרצפה אשר יותקנו בחלקו העליון של החלל הפנימי או תותקן מערכת לפינוי עשן מאולץ, תקנית ומתאימה לתקן ישראלי ת"י 1001 בטיחות אש בבניינים, בספיקה של שש החלפות אוויר לשעה לפחות. למען הסר ספק הפתחים והדלתות הראשיות המיועדות לכניסת כלי רכב יכללו במניין של 2% פתחי שחרור עשן.

6.19.2. במוסך המטפל בכלי רכב המונעים בגפ"מ תותקן מערכת אוורור המקיימת כל אלה:

(1) תכנון המערכת מותאם למספר כלי הרכב מונעים בגפ"מ, המותרים לאחזקה וחניה באותו מוסך.

(2) מערכת האוורור תיבנה מחומרים לא דליקים.

(3) מערכת האוורור תהיה נפרדת ולא תחובר למערכות אוורור אחרות במבנה.

(4) המערכת תכלול פתחי יניקה בתחתית תאי העבודה לצורך הוצאת אדי גפ"מ אשר דלפו ושקעו.

(5) לחצן "אזעקת אש" יותקן אחרי המתג הראשי של מערכת האוורור.

6.20. <u>מכלי גז מכלי הרכב</u>

6.20.1. במוסך המטפל בכלי רכב המונעים בגפ"מ:

(1) תותר אחזקת כמות גז כוללת של עד 1,000 ק"ג.

(2) המכלים יוחזקו בהתאם להנחיות תקן ישראלי ת"י 158 חלק 1, פרק ג מאגר גפ"מ במכלים מיטלטלים תוך הקפדה על נושאים הבאים:

(א) מיקום אזור אחסון המכלים ביחס לסביבתו (מבנים ומתקנים שכנים, פני קרקע וכדומה).

(ב) התקנת מתקן להתזת מים על המכלים.

6.21. <u>תא טיפול לרכב גפ"מ</u>

6.21.1. במוסך המטפל בכלי רכב המונעים בגפ"מ:

(1) יותקן תא טיפול נפרד לרכב המונע בגפ"מ.

(2) תאי טיפול לרכב מונע גפ"מ יופרדו מתאים אחרים באמצעות קיר מפריד בגובה של לפחות 1.5 מ', ובאופן שימנע התפשטות גז במקרה של דליפה.

(3) בשטח התא יעשה שימוש בציוד חשמלי מוגן התפוצצות ותאורה בעלת מקדם חימום נמוך (תאורה קרה) מוגנת התפוצצות לפי הוראות תקן ישראלי ת"י 60079 ציוד חשמלי לשימוש באטמוספרות נפיצות של גזים - דרישות כלליות.

6.22. <u>גנרטור חירום</u>

6.22.1. בעסק אשר נדרש להתקין משאבות מים לכיבוי אש או מפוחי יניקת עשן לפי מפרט זה ועל-פי כל דין, יותקן גנרטור אשר יהיה בכוחו לספק גם זרם חשמל בשעת חירום להפעלתם.

6.22.2. הגנרטור יותקן בהתאם לקבוע בפרט 3.7.4.1 (ב)-(ח) לתוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה.

6.22.3. הגנרטור יתוחזק במצב תקין בכל עת.

6.23. <u>מערכת לגילוי גפ"מ</u>

6.23.1. במוסך המטפל בכלי רכב המונעים בגפ"מ תותקן מערכת גלאי גז הכוללת התראה ויזואלית וקולית לנוכחות אדי גפ"מ (כ- 10% לפחות מגבול רמת הדליקות לגרימת שריפה של אדי גפ"מ).

6.23.2. פריסת המערכת והתקנתה תתבצע בהתאם להוראות היצרן או תקן בינלאומי מקובל.

6.23.3. המערכת תתוחזק במצב תקין בכל עת.

6.24. <u>משטר הפעלות מערכות בטיחות אש - אינטגרציה</u>

6.24.1. יש לבצע בדיקת משטר הפעלות ואינטגרציה בעסק בו נדרש להתקין שניים או יותר מאמצעי בטיחות האש וההצלה הבאים, ככל שקיימים:

(1) מערכת גילוי אש ועשן.

(2) מערכת מתיזים אוטומטית.

(3) מערכת שליטה בעשן.

(4) גנרטור חירום.

(5) סגירת דלתות אוטומטית.

(6) מעליות.

(7) לוח פיקוד כבאים.

6.24.2. הבדיקה תעשה בהתאם להוראה מספר 536 משטר הפעלות מערכות בטיחות אש - אינטגרציה. כאשר קיימת מערכת שחרור עשן מאולצת יצורף לאישור גם טבלת משטר בדיקה ופירוט סוג המערכת.

6.24.3. יש לקבל אישור בכתב של גורם מוסמך או מהנדס על התאמת המערכות לדרישות הוראה מספר 536 הנ"ל. העתק האישור יוגש לנותן האישור. כאשר קיימת מערכת שחרור עשן מאולצת יש לצרף לאישור גם טבלת משטר בדיקה.

6.25. <u>תיק שטח</u>

6.25.1. בעל עסק, ששטחו הכולל עולה על 2,000 מ"ר, יגיש לנותן האישור תיק שטח אשר יוכן לפי הוראה מספר 503 הכנת תיק שטח (להלן - "תיק שטח").

6.25.2. בעל העסק ישמור על תיק השטח מעודכן בכל עת.

6.25.3. בעל העסק יגיש לנותן האישור תיק שטח מעודכן לפחות אחת לשנה קלנדרית.

6.25.4. בעל העסק יעדכן את תיק השטח בשינויים בעסק שיש בהם בכדי להוסיף או לגרוע מוקדי סיכון, או שינוי בפרטי בעלי התפקידים או דרכי ההתקשרות לצורך דיווח או תקשורת בעת אירוע, וזאת בתוך 14 יום ממועד השינוי.

6.26. <u>אישורים</u>

6.26.1. על פי דרישת נותן האישור, ימציא בעל העסק מסמכים ואישורים על תקינות ציוד הכיבוי, ובכלל זה:

(1) אישור גורם מוסמך, כי חומרי הציפוי והגימור שבהם נעשה שימוש במבנה המשמש את העסק נבדקו ועומדים בתקן ישראלי ת"י 921 השימוש בחומרי בנייה על פי תגובותיהם בשריפה.

(2) אישור כי כל ציוד הכיבוי במים (עמדות כיבוי, גלגלונים, ברזי כיבוי, זרנוקים, מזנקים) נבדק ונמצא תקין.

(3) אישור כי מטפי הכיבוי הקיימים בעסק נבדקו בהתאם לתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה, ונמצאו תקינים. האישור יינתן על ידי אדם שהוסמך לכך על ידי הרשות לכבאות והצלה.

(4) אישור כי מערכת החשמל המותקנת במקום, נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה לחוק החשמל התשי"ד-1954 (להלן - חוק החשמל) ותקנותיו, כולל תאורות החירום המותקנות במקום. על האישור לכלול התייחסות למיקום ותקינות מפסק חשמל ראשי לשעת חירום וטבלה המפרטת את מיקום לוחות החשמל, מספרם ואת גודל האמפר של כל לוח. האישור יינתן על ידי בעל רשיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.

(5) הצהרת בעל העסק כי תנאי האחסנה (סוג, גובה ואופי האחסנה) עונים להגדרת הסיכון אשר על פיה תוכננה מערכת המתזים המותקנת באזור המשמש לאחסנה.

(6) אישור על בדיקת התאמתה ותקינותה של מערכת הגז לדרישות תקן ישראלי ת"י 158, לרבות התייחסות לגלאי הגפ"מ. האישור יינתן על-ידי בעל רשיון לעבודת גפ"מ על-פי חוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1988, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.

(7) אישור גורם מוסמך המעיד על תקינות המערכת האוטומטית לגילוי אש. האישור יוגש על טופס לפי נספח ג' לתקן ישראלי ת"י 1220, חלק 11 ויכלול גם התייחסות לתקינות מערכת הגילוי, הכיבוי והניתוק האוטומטי בארונות החשמל, ככל שמערכות אלה מותקנות בעסק.

(8) אישור גורם מוסמך המעיד שמערכת הכיבוי המתוקנת בארון החשמל נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה מלאה לתקן ישראלי ת"י 5210 מערכות לכיבוי אש בארוסול או תקן ישראלי ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.

(9) אישור גורם מוסמך, כי המערכת האוטומטית לכיבוי אש (ספרינקלרים) נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה מלאה לתקן ישראלי ת"י 1928. על האישור לכלול את מפרט הבדיקה.

(10) אישור חשמלאי בודק בעל רישיון מתאים לתקינות הגנרטור אחת לחמש שנים לפחות.

(11) אישור מגורם מוסמך המעיד על תקינות גלאי גז להימצאות אדי גפ"מ.

6.27 <u>נספחים</u>

6.27.1. את פרסומי הרשות הארצית לכבאות והצלה ניתן למצוא ולהוריד באתר הרשות הארצית לכבאות והצלה.